

„Pean oluliseks, et kogu meeskond astub ühte jalga ja teab oma rolli. Oxana Nikitina. Loe lk 7

V aastakäik RAKVERE VALLA AJALEHT

Märts 2022 • Nr 3 (51)

Tänu on tulvil häid tegusid ja tahet

Eesti Vabariigi 104. aasta-päevale pühendatud pidulikul sündmusel 22. veebruaril tunnustati Sõmeru keskusehoones neid inimesi, kes on Rakvere valla heaks andnud oma panuse, teinud hea teo, abistanud ja hoolinud, aidanud seeläbi kujundada valla head mainet.

Volikogu esimees Peep Vassiljev ja vallavanem Maido Nõlvak andsid üle valla aumärgid, tänuplaadid ja tänukirjad, üritusel tegid kaasa Uhtna naiskoor ja Torupilli Jussi Trio.

Rakvere valla kõrgeima tunnustuse, valla aumärgi, pälvisid kauaaegsete teenete eest **Aksel Neeme** ja **Veljo Kallip**.

Pildil valla aumärgi saanud Aksel Neeme ja Veljo Kallip koos vallavanem Maido Nõlvaku ja volikoguesimehe Peep Vassiljeviga.

FOTO MARIO MIKVERE

Rakvere vallavalitsuse tänuplaadi Hea tegu 2021 pälvisid:

Marina Landberg – südamega tehtud töö ja Covid-19 meetmete eduka rakendamise eest Uhtna hooldekodus.

Irina Vassiljeva – südamega tehtud töö eest vabatahtliku abistajana.

Kaja Altermann – puuetega inimeste tugigrupi Omaparvelinnud toetamise eest.

AgriMet OÜ – abi eest Sõmeru terviseraja hooldamisel.

Andres Uska – abi ja nõuannete eest Sõmeru-Näpi piirkonnade rahvaspordiväljaku rajamisel.

OÜ Rakvere Põllumajandustehnika – abi eest Sõmeru aleviku terviseraja kelgu- ja suusamäe profileerimisel ning jooksvate remonditööde teostamisel.

Kristjan Karu – abi eest Sõmeru terviseraja rajakatte korramisel.

Merje Kallip – innuka tegevuse eest Liikuma Kutsuva Kooli eesmärkide täitmisel ning koolinoorte ja kolleegide liikumisharjumuste kujundamisel.

Kadri Mark – heategevuslike projektide elluviimisel Rakvere haigla COVID-osakonna töötajate ja Vinni perekodu laste toetuseks ning Liikuma Kutsuva Kooli eesmärkide eestvedamisel.

Ave Holm – aktiivse panuse eest koolitoidu mitmekülgsemaks, maitsvamaks ja tervislikumaks muutmisel ning Maal elamise päeva raames koolikohvikute korraldamise eest.

Piret Laurimäe – aktiivse panuse eest koolitoidu mitmekülgsemaks, maitsvamaks ja tervislikumaks muutmisel.

Marju Kuresson – panuse eest laste toiduteadlikkuse tõstmisel ning lasteaiatoidu mitmekülgsemaks, isuäratavamaks ja tervislikumaks muutmisel.

Anniki Inno – vabatahtliku kaasabi eest valla spordiüritustel ning laste ja täiskasvanutele suusatreeningute korraldamise eest.

Kristofer-Rudolf Kõrre – entusiastlik ja särasilmne noor rajameister, kes kannab hoolt Sõmeru suusaradade eest ja lööb vabatahtlikuna kaasa vallas toimuvatel spordi- ja liikumisüritustel ning on aktiivne noortevolikogu liige.

Hannaliisa Rebane – suure töö ning mainekujunduse eest Rakvere valla noortevolikogu esimehena ning noorte ja omavalitsuse koostöö tutvustamise eest üle-eestilistes noortorganisatsioonides.

MTÜ Vahva Vaeküla, Moonika Mänd – Vaeküla malevarühma suurepärase ja hooliva vastuvõtmise, majutamise, toitlustamise ja tegevuste läbiviimise eest Vaeküla külakeskuses.

OÜ Rägavere Mõis, Pille ja Morgan Hammerbeck – suurepäraste ja hoolivate tööandjate eeskuju ülesnäitamise eest Vaeküla malevarühma tööelu korraldamisel.

Uhtna põhikool, Egle Neuhaus – Uhtna malevarühma suurepärase majutuse, toitlustamise ja tegevuste korraldamise eest Uhtna põhikoolis ning kooli kõrvalhoone eduka taaskäivitamise ja kogukonnale avatuse eest.

MTÜ Külaselts Linda – Ubja jõulumaa korraldamise ja suure panuse eest valla kultuuriellu.

MTÜ Uus Uhtna – aktiivse panuse eest Uhtna kogukonna ütehoidmisel ja erinevate ühisürituste korraldamisel.

MTÜ Aluvere Ring – edukate motosporti ürituste läbiviimise eest Aluvere karjääris ja osalemise eest "Maal elamise päeval".

MTÜ Punnvõrrid – edukate motosporti ürituste läbiviimise ja osalemise eest Maal elamise päeval.

Tarvo Plotnik ja Triinu Heinluht – Sõmerult Viru-Nigulasse toimunud ligi 50 osalejaga sirgjoonematkale kaasa aitamise eest osalejatele oma kodus Uhtnas vahepunkti korraldamisega ning vajaliku info ja heade soovitude eest raja paremaks korraldamiseks.

Kaarel Otstavel – Muru motoklubis "Maal elamise päeva" raames ürituse korraldamise ja vabatahtliku abi eest lume-tõrjel.

AS Kopar Baltikule – Uhtna aleviku ilmestamiseks lilleampli konksude valmistamise eest.

MTÜ Lasila Mõis – helilooja Maria Wunderlichi auks nimelise pingi avamise ja Rakvere valla laste laulupäeva korraldamise eest Lasila mõisa pargis.

Evelin Teppo – märkamise, hoolimise ja ettevõtlikkuse eest seoses osalemisega üleskutses Jõulukaardid hoolde-

kodudesse, mille raames meisterdati Evelini eestvedamisel kaardid koos pühadetervitusega Uhtna hooldekodu ja Kunda Südamekodu hooldealustele ning töötajatele.

Raul Rippinen – kaaskodanikest hoolimise ja abivajajate märkamise eest.

Aivi Lippasaar – Tõrma külaplatsi maa-ala vallale kinkimise eest.

Siiri Kohver – Sõmeru-Näpi rahvaspordiväljaku rajamise eestvedamise, suusavõistluste korraldamise ning eduka tervisedendusliku tegevuse eest

Janek Seidelberg – väsimatu suusaradade rajameister, kes kannab igapäevaselt hoolt Sõmeru terviseraja eest sõltumata kellaajast või nädalapäevast.

Inge Liivak – pikaajalise ja kohusetundliku töö eest ehitusjärelevalve valdkonnas.

Kaire Kullik – kohusetundliku töö eest valla arengu ja planeerimisprotsesside koordineerimisel.

Piret Laidroo – pikaajalise ja südamega panustamise eest Rakvere valla noorsootöösse.

Rakvere vallavalitsuse tänukirjad anti aktiivse kaasalöömise eest "Maal elamise päeval" **Sõmeru põhikoolile, Uhtna põhikoolile, Näpi koolile, Lasila koolile, Veltsi koolile ja Sõmeru lasteaiale Pääsusilm.**

Tunnustati Raul Rippineni, kes märkab abivajajaid, käib nende eest poes ja aitab majapidamises.

FOTO: TÕNU JOAB

Maitsva ja mitmekülgse toidu tegemine on Ave Holmi südameasi.

FOTO: ANNIKA AASA

Sõmeru kooli tantsijad "Maal elamise päeval."

FOTO: SIIRI SAARMETS

Koostöös loome turvalisust

HEIDO TAMMEKAND
piirkonnapolitseinik

Turvalisuse loomine tähendab meie jaoks ennekõike turvalist keskkonda, et inimestel oleks turvaline arendada meie majandust ning kultuuri, et inimesed saaksid rahuliku südamega õppida, end teostada ja oma perele pühenduda. Turvalisus sünnib koostöös ning vajab igapäevast pingutust ja pühendumist meilt kõigilt.

Õiguskorras Rakvere vallas

Möödunud aastal pandi Rakvere vallas toime 1027 väärtetu, mis on 130 juhtumit rohkem võrreldes aasta varasemaga. Lõviosa väärtetudest moodustavad liiklusseaduse rikkumised, neidki registreeriti möödunuga võrreldes rohkem. Vargusi registreerisime 24 korral ja avaliku korra rikkumisi kahel korral. Alaealiste poolt toimepandud õigusrikkumisi oli 42, neist tubakaseaduse rikkumisi 25, alkoholi seaduse rikkumisi 15 ja liiklusseaduse rikkumisi kahel korral. Narkootiliste ja psühhotroopsete ainete seaduse järgi karistatavaid väärtetusi pandi toime seitsmel korral ja võrreldes 2020. aastaga on nende rikkumiste arv suurenenud viie juhtumi võrra.

Raskemate kuritegude osas olid vallas domineerivamaks alkoholi tarvitatud autojuhid ja kehaline väärkohtlemine. Alustasime tervelt 19 kriminaalmenetlust alkoholi joobes sõiduki juhtimise ning 12 menetlust kehalise väärkohtlemise eest. Pisivargusi pandi vallas toime kokku kümme, millest süstemaatilisi vargusi registreerisime kuus. Viimaste puhul alustasime asjaolude selgitamiseks kriminaalmenetlust.

Väljakutseid tehti piirkonda 479, mis paigutab kogu Lääne-Virumaa vaates valla kolmandale kohale, millest enamuse moodustasid liiklusrikkumised.

Panustati ka ennetusse

Piirkonnapolitseinikele andsid tööd alaealiste süüteod, lähisuhtevägivald ja avalik kord. Siiski saime panustada ka ennetustöösse. Meie peamiseks väljakutseteks on jätkuvalt lahtised ja omapäi hulkuvad lemmikloomad ning naabrite omavaheliste suhete klaarimine, mille lahendamisel on tulnud jätkuvalt meelde tuletada just inimlikku suhtumist üksteisesse. Lisaks tuletan meelde, et iga inimene saab ise panustada enda turvalisusesse ja vara kaitsmisesse. Näiteks saab panna jalgrattad, keldud ja muud isiklikud asjad korterimajades keldrisse või paigutada mõnda kindlasse kohta, et need ei oleks koridorides pikanäpumeestele kergeks saagiks.

Viimastel aastatel aktiveerunud telefonikelmid kimbutavad ka Lääne-Virumaa elanikke, otsides aina uusi viise ohvrite usalduse võitmiseks. Oluline on teada, et pangatöötajad ei küsi telefonikõnes mitte kunagi inimeste isiklikke andmeid ega sisene ühegi kliendi eest kaugteel tema internetipanka. Smart-ID ja Mobiil-ID on iga inimese isiklikud andmed ja neid ei tohi sisestada mitte kellegi palvel. Meil kõigil on võimalik end paremini telefonipetturite rünnakute eest kaitsta ning see kõik algab petuskeemide teadvustamisest. Kelmuskatsetest soovitan kõigil kindlasti teavitada politseid ning hoiatada ja teavitada petuskeemidest ka oma tuttavaid, sõpru ja pereliikmeid.

Tule turvalisust looma

Rakvere politseijaoskonnas abistavad hetke seisuga politseid nende igapäevatoos kokku 46 abipolitseiniku. 2021. aastal liitus Rakvere politseijaoskonna abipolitseinike rühmaga 10 abipolitseiniku, neist üks Rakvere valda. Kõigil kel on huvi ja tahtmine panustada kogukonna turvalisusesse ja astuda abipolitseinikuks, siis lisainfo ja kandideerimistingimused on leitavad veebiaadressilt www.abipolitseinik.ee.

Lõpetuseks sooviksin tänada hea koostöö eest Rakvere valla sotsiaaltöötajaid ja kõiki Rakvere valla elanikke, kel on olnud julgust teavitada politseid õigusrikkumistest. Kogukonna turvalisus algab meist endist ja julgustan siinkohal kõiki inimesi märkama, sekkuma ja korrariikkumistest politseid teavitama – hoiame üheskoos kodukoha turvalisena!

Maakond märkas

Rahvaspordiväljaku rajamise mõte on küpsenud kaua ning nüüd, tänu toimekale meeskonnale, sai see lõpuks teoks. Fotol Viktor Hänninen, Janek Seidelberg, Siiri Kohver, Maido Nõlvak. FOTO AIN LIIVA

4. veebruaril kuulutati Sõmeru keskusehoones Virumaa Teataja ja Lääne-Viru Omavalitsuste Liidu koostöös välja 2021. aasta silmapaistvamad teod. Ühisteo kategoorias võitis Sõmeru-Näpi piirkonda rahvaspordiväljaku rajamine. Teise koha saavutas Läsna külateater näidendi „Libahunt“ lavale toomise eest, kolmanda koha pälvis Boris Kõrveri opereti „Ainult unistus“ lavale toomine Lehtse Kammerkoori poolt.

Lisaks anti üle ka aasta terviseedendaja tiitel, mis omistatakse inimesele, kes on oma tööalase või ühiskondliku tegevusega olnud eeskujuks, panustanud maakonnas inimeste tervise parendamisse ja väärtustamisse ning edendanud valdkonda paikkonna tasandil. Üks tiitli saajatest oli **Siiri Kohver**, meie valla spordi- ja terviseedenduse spetsialist. Tema tegemised on toonud värsket energiat ning ta on panustanud liikumisse ja tervisesse. Tema kui terviseedendaja roll on koordineerida tervist edendavaid tegevusi ning kujundada selleks toetav elukeskkond ja

tõsta antud valdkonnas inimeste teadlikkust. Siiri teeb kõike kirega ning seob oskustlikult liikumise ja tervise, olles võtnud oma südameasjaks muuta liikumine ja tervislikud eluviisid Rakvere vallas igapäevaelu harjumuspäraseks osaks. Isikliku eeskujuga, positiivse ellusuhtumise ja ägedate üritustega on ta kiiresti võitnud nii suurte kui väikeste vallaelanike südamed. Siiri osaleb aktiivse liikmena maakonna tervisenõukogu töös ning on panustanud sellesse, et Rakvere valla lasteaiaste ja kooliõpilaste toit oleks tervislik ja menüüd mitmekesised. Mullu oktoobris alustas

Siiri ka Rakvere valla rahvatervise projekti eestvedamisega. 2021. a septembrikuus avati kogukonna jaoks väga oluline ja mitmekülgsete võimalustega Sõmeru-Näpi rahvaspordiväljak, mille valmimisel oli väga suur panus just Siiril.

Lisaks võib tunnustuste loetellu lisada ka Lääne-Virumaa aasta tervisetegu 2021 tiitli, mille sai taas Sõmeru-Näpi piirkondade rahvaspordiväljaku rajamine. Tänu sellele on üks spordiväljak taas maakonda lisandunud ning sportimisvõimalused avardunud.

Keskkonna kolmapäevad alustavad taas

Koroona-aeg on veninud pikale meie kõigi jaoks. Keskkonna Kolmapäevad on olnud pausil juba kaks hooaega ja on tõesti viimane aeg kutsuda kokku keskkonnasõbrad, et taas üheskoos kord kuus kuulata-vaadata mõne vahva reisiselli muljeid, lahata erinevaid päevakohaseid keskkonnaprobleeme, teha mõni matk või põnev väljasõit. Kevad ei ole enam kaugel ja sel hooajal jõuamegi ilmselt mitte rohkem, kui kaks korda kokku saada, et siis sügisel jätkata juba uue hooga.

Üle pika aja esimesel Keskkonna Kolmapäeval tulevad meile külla enamike keskkonnasõprade lemmikud Kristo Elias ja Sander Loite ETV loodussaatel OSOON.

Jututeemaks ongi loodussaad „Ossoon“ pöördelisel ajal.

„Ossooni“ saatejuhid räägivad oma tööst ja kogemustest loodus- ja teadusteemadel kajastamisel ning toovad välja huvitavaid juhtumisi saadete filmimiselt. Loodus võib olla

Kristo Elias ja Sander Loite ETV loodussaatel OSOON.

FOTO: KAIRIT LEIBOLD (ERR)

ettearvamat. Samuti heidetakse vahetu pilk looduskeskkonnas toimuvale nii meil kui mujal. Osalejate küsimused ja

kommentaariid on väga oodatud, arutleme koos!

Keskkonna Kolmapäev toimub 9. märtsil kell 18.00 Sõmeru keskusehoones ning

on huvilistele tasuta. Palume jälgida hetkel kehtivaid nõudeid Covid-19 tõkestamiseks.

MAIA SIMKIN,
heakorraspetsialist

Rakvere Valla Sõnumid

Rakvere vallavalitsus Kooli 2,
SÕMERU Lääne-Virumaa
Tel 329 5944
vallavalitsus@rakverevald.ee
Toimetaja: Annika Aasa
tel 5665 8704

Kaaskirjutaja: Sirje Rebane
tel 517 5262
Materjale saab saata iga kuu
20. kuupäevaks
rakverevallasonumid@gmail.com
leht internetis:
www.rakverevald.ee

Palju õnne, EESTI!

Lasila kooli ukuleleansambel Merje Kallipi juhendamisel.

FOTO: KATRIN MURAKAS

Sõmeru maja Mummukeste rühma lapsed Eesti Vabariigi sünnipäeva tähistamas.

FOTO: ANNA-LIISA TASA

Näpi kooli algklasside õpilased robotiga Eestimaa sümbolika ja erinevate paikadega tutvumas.

FOTO: TRIIN SÜLD

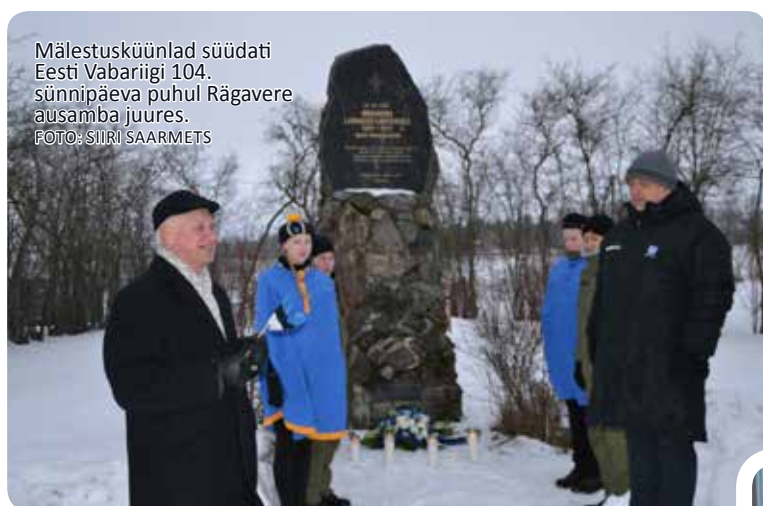
Uhtna maja Poku rühma koolieelikud peoks valmistumas.

FOTO: KAIE TEIVA

Veltsi lasteaed-algkooli lapsed saadavad suurte kallistustega Eestile õnnesoovid teele.

FOTO: MARGIT KAARE

Mälestusküünlad süüdati Eesti Vabariigi 104. sünnipäeva puhul Rägavere aasamba juures.

FOTO: SIIRI SAARMETS

Heiskasime Eesti Vabariigi sünnipäeva puhul lipud, laulsime Sõmeru koolis üle pika aja ühiselt oma riigi hünni, jagasime tublidele õpilastele ja nende juhendajatele tunnustusi ning nautisime kõik koos ilusat kontserti. Esineb Gregor Toome (3. kl).

FOTO: KADI MURAKAS

Uhtna kool lõpetas sünnipäevanädala kätlemisteremooniaga. Kõlasid ühislaulud, vahepaladena loeti laste poolt kirjutanduid mõtteid Eestimaast.

FOTO: TÕNU JOAB

FOTO: MARIO MIKVERE

Lasila lasteaed 50

MAARIKA KUDI
Lasila lasteaia õpetaja

Oli aasta 1972, kui Lasilas avati Energia kolhoosi lastepäevakodu Tammeke. Samal sügisel moodus Lasila mõisas hariduse andmisest 50 aastat ning selle puhul kingiti lasteaiale kroonikaraamat, kuhu olid kirjutatud read:

*„Energia“ - juba see on nimi,
see ütleb enese eest,
see tähistab meie kõikide võitu,
see tähistab eestlase meelt!
50 aastat on palju.
See tähendab võitlust me teel ...
Ja võiduni võitleme välja,
sest noorus see sammub me eel ...*

Ajakohased sõnad.

Avamisest 20 aastat hiljem liideti lasteaed Lasila kooliga. Aastal 1999 tehti lasteaia hoones suur remont ning nimeks sai Lasila kooli mängurühm. Rühmas hakkasid käima 3–7-aastased ümberkaudsete külade lapsed. Lapsi oli nimekirjas kohati isegi üle 30ne. 2017. aastal sai mängurühmast taas ametlikult lasteaed, nimetusega Lasila põhikooli lasteaed.

Nüüdseks on avamisest möödas 50 aastat. Tähtsat sünnipäeva tähistasime koos kooliperega, sest kooli 61st õpilasest vaid 14 ei ole käinud meie lasteaias.

Jaanuarikuu viimane nädal oligi pühendatud juubilarile – kõik klassid käisid lasteaias ja töid kaasa kingituse. 3. klass kinkis meile luulekava „Atsi patsid“, esimene ja teine klass enda tehtud mängu „Aastajad“, neljandikud käisid terve nädala unejuttu lugemas ning 5. ja 8. klass üllatasid meid kaasahaaravate võistlusmängudega. Põhikooli lõpetajad meisterdasid lastega mitu suurt lumememme ja ehtisid need enda mütside-sallidega. Seitsmendikega kelgutasime suurel mäel ja mängisime toas põnevaid mänge. Nädala lõpetas 6. klass, kes õpetas voltima varest. Seltsis nauditi ka tuttavaid laulumänge.

Kolmapäeval, 26. jaanuaril, tulid lapsed lasteaeda pidulikus riietuses, õpetajatel olid soengud peas ja kõpskingad jalas. Sel päeval toimus ju mõisamaja saalis pidulik üritus – lasteaia sünnipäevapidu. Meid oli tervitama ja õnnitlema tulnud ka vallavalitsuse esindajad: Maido Nõlvak, Peep Vassiljev ja Monica Jaanimets. Rõõm oli külaste seas näha ka endiseid töötajaid, kelleks olid Leili Neeme, Milvi Pikhof (Leht) ja Linda Kangur. Samuti olid meile tervitusi saatnud varasemad juhatajad Veera Tiidenberg ja Urve Meos. Ka endised lasteaiälapsed, praegused koolitöötajad, Tiina Rumm, Monika Otsmaa ja Eve Kangur olid kohal.

Õpetaja Eve Kangur oli kokku pannud huvitava fo-

Pidulised.

FOTO KADI PRANTS

Lasteaialapsed koos kooliõpilastega lumememmesid ehitamas.

FOTO: EVE KANGUR

Uhtna lasteaia ajarännak

SIRJE REBANE
kaaskirjutaja

*Käin juba lasteaias, ei ole väike ma
ka kodus lauast laiaist, võin üle vaadata....*

Mine võta kinni, aga ehk olid just need Arvo Pärdi muusikale kirjutatud ja 70ndate aastate alguses Entel-Tenteli laulusaates populaarsust võitnud lauluread märkamatuks ajendiks Uhtna lasteaia sünniloole.

Selguse huvides teen Kaie Teiva, Inge Pikkoja ja Evi Metsmaakri poolt kokkupandud raamatu „Uhtna lasteaia maja lugu“ vahendusel pisikesse ajarännaku.

5. märtsil 1977 avatakse pidulikult Uhtna kolhoosi Lastepäevakodu Pääsusilm. Tõsi, tollane juhataja Asta Noorväli ja kasvatajad alustasid tööga juba varem, sest maja oli ju vaja sisustada ja kasvandike tulekuks ette valmistada. Valminud lastepäevakodu oli majandite vaheline: osanikeks Uhtna kolhoos, Ubja sovhoos, Võhu veinistööstus ja Öitsengu kolhoos.

Kasvatajatena said töökohta teiste hulgas Rakvere Pedagoogikakooli värsked lõpetajad Laidi Rutov (Plotnik), kes praeguseni majas õpetajana tegutseb ja Malle Kukemägi (Tiinas) koolis õpilastele tarkust jagab.

Kolhoositöötajatest hakkasid erinevatel ametipositiidel tööle näiteks Hedvig Männik, Vilma Liima, Maret Piispea, Salme Komp, Mai Errild ja Epp Peri.

Sama aasta kevadel saadeti teele 1. lend, kes jõudis lasteaias käia vaid mõne kuu.

Sellest ajast on palju vett mere voolanud Vahepealsetesse aastatesse on jätkunud toredaid tegemisi, lustakaid lugusid ja särasilmseid lapsi.

On aastal 2022.

Praegune juhataja Evi Metsmaaker nendib, et Eesti alusharidus seisab paljude väljakutsete ja arenguvõimaluste ees. Käimas on koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava kaasajastamine ja alushariduse seaduse uuendamine. Jätkuvalt on alushariduse eesmärgiks laste individuaalsuse, loovuse ja mängu kaudu õppimise toetamine.

Seega – lasteaed oma pikkade traditsioonidega oli,

Sünnipäevaks valmis.

FOTO: PIIA ALLVEE

on ja jääb. Teame ju kõik, et väikelapse eas omandatud kogemused on aluseks, millele meie ülejäänud elu on üles ehitatud.

Peame ühiselt mõtlema, kuidas hoida traditsioone ja millisest tasub kinni hoida, samas minnes samas kaasa

muutustega ning kuidas saada aru, milline muutus tuleb kasuks.

Millisena soovime oma armast Uhtna lasteaeda näha näiteks 10 aasta pärast? Kas selleks on Evi Metsmaakeril vastus valmis.

On aasta 2032

- oleme lapsesõbralik lasteaed, toetame laste head ja turvalist lapsepõlve;
- hoiame väljakujunenud väärtusi ja traditsioone;
- tõenäoliselt on personal noorenenud;

toesitluse lasteaiast, lastest ja sealsetest tegemistest erinevatel aegadel. Õpetaja Tiina rääkis lasteaia ajaloost ning hiljem sai uudistada temaatilist näitust. Lasteaia- ja koolilapsed andsid meeleoluka kontserdi. Ürituse lõpetas ühislaulmine, kus kõlas ka lasteaia sünnipäevalaul, mida tavaliselt lauldakse lastele, kuid seekord siis lasteaiale.

Kuna kooli maskottideks on vahtralehed Kats ja Pets, siis meie palvel valmistasid 9. klassi õpilased õpetaja Ruth Kapperi juhendamisel ka lasteaiale maskoti. Selleks sai tammeleht. Nime tal veel pole, aga konkurss kuulutati üritusel välja ning esitatud on juba esimesed nimevariandid.

Ja oligi käes tordi söömise aeg, sest mis sünnipäev see ilma tordita on. Hiljem kogunesid külalised lasteaiamajja, et meenutada möödunud aegu. Küll oli palju põnevaid ja õpetlikke lugusid! Sellega ei olnud sünnipäev veel läbi. Esmaspäeval, 31. jaanuaril (lasteaia õigel avamise kuupäeval), valmistasime lastega ise sünnipäevakoogi ja ooteks lasime sellel hea maitsta.

Lasteaia tänased töötajad Eda Kangur, Maarika Kudi, Katrin Saluvee ja Monika Otsmaa tänavad kooliperet, õpetajaid ja kõiki külalisi, kes meid meeles pidasid ning aitasid sünnipäeva meeleolukaks muuta.

Ise tehtud, hästi tehtud

KERSTI KUUSALU
Tibude rühma õpetaja

Õues on kõrged lume-
hanged ja aeg-ajalt puhub
tugevam tuul. Sellisel ajal
on hea sooja toas koos
lastega toimetada. Milleks
osta poest asju, kui saab
ka ise teha – lisaks on see
palju toredam ja vahvam.

Veltsi lasteaed-alkkooli
pere käib traditsiooniliselt
igal aastal metsloomadele
maiuspalasid viimas. See-
kord mõtlesime ka linnu-
keste peale. Otsustasime
teha rasvapalle. Tibude
ja Lepatriinude rühma
lapsed asusid üheskoos
toimetama. Searasvale
lisati hirssi, peentangu ja
päevalilleseemneid. Val-
minud segu pandi lusikaga
wc-paberirullide sisse.
Kellel siis ei meeldiks
toiduga mängida, eriti kui
saab sõrmedega kausi sees
pallikesi teha. Nii said
metsas elavad linnud meie
kokakunsti proovida ja ka
hoovi pandud rasvapalli-
kesi uudistasid nad usi-
nasti. Kui olla eriti vaik-
selt, siis õnnestub näha nii
sootihast, rasvatihast kui
ka varblast, kuid leevikest
pole veel kohanud.

Nagu lubatud, said oma
osa ka metsloomad. Tore
oli jälgede järgi mõista-
tada, millise loomaga on
tegu. Lapsed tegid kind-
laks, et põllu peal on käi-
nud nii kitsed kui jänese-
d. Teiste jälgede üle sai aru-
tatud, kas tegemist võis
olla koeraga või järsku
jooksis siin hoopis hunt
või rebane. Üks on kindel,
et pruunid pisikesed „šo-
kolaadikommid“ kuulusid
lumel jänesele. Lähiajal
on plaan minna vaatama,
kas loomad on meie pan-
dud maiuspalad ka ära

Lindudele rasvapallide tegemine.

FOTO: MARGE LAAGUS

Metsloomadele toitu viimas.

FOTO: MARGE LAAGUS

Pulgakoogitegu.

FOTO: ANNE NAGEL

söönud. Kindlasti viime ka
järgmine aasta lindudele
ja loomadele metsa mee-
lepärast toidupoolist.

Metsas käimisega ei
saanud veel meie toime-
tused lasteaias läbi. Kuna
veebruari on küünlakuu,
siis neid me valmistama
asusimegi. Kooli algatusel
sai ostetud mesilasvahast
plaadid, et lapsed saaksid
ise küünlaid teha. Selleks
läks vaja voolimisostust,

et käte vahel plaati soojen-
dada ja seda hiljem rulli
keerata. Lasteaiälapsed
said sellega suurepäraselt
hakkama, sest soe mesi-
lasvahast plaat on pehme
nagu plastiliin. Lapsed vii-
sid küünlad koju ja lugesid
vanematele sõnad peale, et
ainult täiskasvanu valve
all võib küünla süüdata.

Sõbrapäeva puhuks
aga algas suur pulgakom-
mide valmistamise hom-

mik ning glasuurimine.
Loomulikult söödi kõik
kommid koos ära ja neid
sai maitsta terve maja.

Koolilapsed ja personal
rõõmustasid väga meie
maitstva üllatuse üle ning
sooviti retsepti, et ka ise
komme teha. Enda tehtud
asjadel on suur väärtus nii
tegija kui saaja jaoks.

Korralik talv tõi suusalusti

FOTOD: AIN LIIVA

FOTO: JANEK SEIDELBERG

3. veebruaril toimus Sõmeru terviserajal tõeline
suusapidu – teoks sai Lääne-Virumaa suusasarja
IV etapp. Rajal oli 162 eri vanuses rõõmsameelset
suusatajat ning suur hulk kaasaelajaid. Sarja eta-
pid toimuvad valgustatud suusaradadel. Sõmeru
terviserajal on valgustatud 1,8 km ring. Kuid meile
meeldib teha asju eriliselt ja oma moodi – nii ka see-
kord. Tänu tublidele valla majandusspetsialistidele
ja töökatele meeskonnaliikmetele sai valguskettide,
küünalde ja prožektoritega valgustatud pea 3 km
suusarada, mis sai osalejate poolt vaid kiidusõnu.
Perfektselt hooldatud rada ja positiivsed üllatused ra-
jal töid võistlejate näole naeratus. Suur kummardus
korraldusmeeskonnale.

Lääne-Virumaa suusasarja 2022 viimane etapp
toimub 17. märtsil Pariisi terviseradadel.

SIIRI KOHVER
spordi- ja terviseedenduse
spetsialist

Uhtna põhikooli esindus maakonna suusavõistlusel. FOTO: ELINA PERI

Uhtna põhikooli tublid suusatajad osalesid
15. veebruaril Tamsalus toimunud Lääne-Virumaa
noorte murdmaasuusatamise meistrivõistlustel.
Võistkonda kuulusid Kaspar Darch, Renee Kivisalu,
Iiris Valk, Marin-Lee Kivisalu, Janno Bauman,
Kristjar Sep, Kernet Sep, Robin Valk, Merili Bauman,
Lisete Uueni, Elis Lapert ja Laura Rubina. Ühiselt
saavutati meistrivõistlustel maakonna põhikoolide
hulgas auväärne I koht. Noori toetas huvijuht ja
suusaentusiast Merje Kallip.

Õpime omadelt

28. jaanuaril toi-
mus Uhtna koolis
maakonna käsitööõpe-
tajate koolituspäev.
Esimene töötuba oli
digitaalse lõikemasina
Cricut Maker tutvus-
tus, mida juhendas
Roela kooli õpetaja
Anne Maalman.

Teine oli sefiiri
valmistamise ja tordi
kaunistamise koolitus,
mida viis läbi Uhtna
kooli käsitööõpetaja
Riina Orgus. Kõik
õpetajad tulid kohale
juba eelmisel õhtul valmis küpsetatud ja töödeldud
tordipõhjala. Koos valmistati sefiir ja õpiti kasutama
erinevaid tüllesid pritskoti otsas, millega saab tordile
teha kauneid roose ja lehti.

Kõik osalejad läksid õhtul koju enda valmistatud
sefiiritort näpus.

TEGEMISED PILDIS

Küünlapäeval koguneti Sõmeru keskusehoonesse luule ja laulude
õhtule, mille külaliseks olid Kristiina Ehin, kes esitas oma hingestatud
värse ja Silver Sepp, oma erilist muusikat. FOTO SIIRI SAARMETS

Sõmeru kool sai taas nautida rahvusvahelist seltskonda

Sõmeru kool tegi suure julgustüki ja võõrustas koroonaharilainel üle pika aja väliskülastajaid neljast erinevast riigist - Türgist, Ungarist, Rumeeniast ja Serbiast. Viies partner, Itaalia, võttis tegevustest osa videosilla vahendusel, kuna neile ei antud suure nakatumisnäitaja tõttu luba reisida. Algselt pidid külalised Eestisse saabuma juba aasta tagasi, kuid kõik lükkus edasi teadagi miks.

Täna on koolipere väga rõõmus, et nad julgesid selle riski võtta, sest kokkuvõttes sujus kõik suurepäraselt ja kool sai ühe väga positiivse kogemuse võrra rikkamaks.

Erasmus+ projekti „Together for a Green Future“ raames veetsid 15 välisõpilast ja kaheksa õpetajat Sõmerul, Rakveres, Lahemaal ja Tallinnas õppides, seigeldes ja lumeuputust nautides väga meeleoluka nädala.

Projekti põhiteemaks Eestis oli taaskasutus. Sõmeru kool valmistas külalistele ette koolituse prügi sorteerimise ja ringmajanduse kohta ning praktilises tööas meistrdati grupitööna taaskasutusmaterjalidest erinevaid mänge ja tarbeesemeid. „Nii põnevaid ja toreid lahendusi oli,“ rõõmustas õpetaja Kadri Mark, kes projekti eest vedas.

Erasmus+ projekti „Together for a Green Future“ raames veetsid 15 välisõpilast ja kaheksa õpetajat Sõmerul, Rakveres, Lahemaal ja Tallinnas õppides, seigeldes ja lumeuputust nautides väga meeleoluka nädala.

FOTOD: KADRI MARK

Näiteks valmisid õpilaste ja õpetajate ühistööna vanadest kangastest tehtud õlakotid ja ajaloolised kostüümid, täpsusviskemäng, pusled, kolmeastmeline kandik, hoiukarp, nutitelefonihoidik, rahakassad, pliiatsihoidjad ja palju muud kasulikku. Materjalideks olid plastpudelid, -karbid ja -nõud, pappkastid ja erinevad papijäägid, nõõbid, ajalehed-ajakirjad, muna-karbid ja -restid, kangad, riidelukud jpm.

Käsmus matkal.

TAGASISIDE

RUMEENIA:

We want to thank you for the wonderful time spent in Estonia. It was a great and unforgettable experience for us. We would like to bring our families to Estonia for holidays and show them the beauty of your country. Thanks for everything!

TÜRGI:

We want to thank the Estonian team for your warm welcome and making us feel like at home. We had a wonderful and unforgettable experience and we want to come back soon!

UNGARI:

We had a wonderful week, full of interesting and motivating activities. Thank you very much for organizing this amazing programme!

SERBIA:

We are so impressed by the wonderful organization and hospitality. We met so many wonderful people and we had good practice with English. Thank you very much for everything!

Pilootprojektiga pakutakse lapsevanematele tasuta perelepitusteenust

2021. aasta septembrist alustas Sotsiaalkindlustusamet riikliku perelepitusteenuse pilootprojektiga, mille raames on lapsevanematel võimalus saada tasuta perelepitusteenust. Pilootprojekti eesmärk on parandada teadlikkust perelepitusteenusest ja valmistada riikliku perelepitussüsteemi jõustumiseks.

Perelepitusteenust osutavad superviseeritavad perelepitajad, kes on lõpetamas väljaõpet riiklikul perelepituse aluskoolitusel. Lääne-Virumaal on pilootprojektiga liitunud hetkel kaks kohalikku omavalitsust.

Maia Kärkla on üks väljaõppes osalevatest superviseeritavatest perelepitajatest kes osutab praktika raames perelepitusteenust eelistatult Lääne-Virumaal, kuid vajadusel ka Ida-Virumaal, Järvamaal ja Jõgevamaal.

Lähisuhte purunemine toob esile keerulised emotsioonid ning on mõistetav, et esile keruvad raskused omavahelises suhtluses. See kõik on ületatav, ise seda soovides!

Perelepitaja ei lepita vanemaid, vaid aitab läbi mõelda tulevikuplaanid, olles selles protsessis neutraalne osapool. Eesmärk on jõuda vanemate vaheliste kokkulepeteni, mis pakuvad lapsele turvatunnet ja lapse arengut toetavat suhet mõlema vanemaga.

Fookuses on alati lapse heaolu!

Maia varasem pikaajaline töökogemus sotsiaalpedagoogina hariduslike erivajadustega laste koolis, praegune töö eripedagoogina rehabilitatsiooniasutuses, „Imeliste aastate“ vanemlusprogrammi läbiviimine ning varasemad õpikogemused annavad kogemusterohke pagasi inimeste toetamisel ning mõistmisel.

Maia peres kasvab kolm tütart, kes õpetavad talle igapäevaselt vanemaks olemise kunsti. Jah, see on midagi, mida saab õppida terve elu. Maia tõdeb, et toimiv suhe lapsevanemate vahel ning emotsionaalne side oma lastega on abiks keerulisematel hetkedel.

Maiaga saab ühendust nii e-posti teel maia.kardla@mail.ee, Messengeri teel Maia Kärkla või telefonilt 5812 7881.

Mis on perelepitus?

Perelepitus on mõeldud lahku läinud või lahkuminevatele lapsevanematele. Kui vanemad lähevad lahku, lõpeb nende paarisuhe – vanemlussuhe aga jätkub, sest laps vajab endiselt mõlema vanema tuge. Lahutuse käigus või selle järgselt muutub laste ja perede elukorraldus suuresti. Näiteks lapse alaline elukoht, lasteaed või kool, lapsega suhtlemine, reisidel käimine, lapsega seotud kulude jagamine, elatisraha küsimused vms on teemad, milles kokkuleppele jõudmine

Õpetaja Kadri sõnul õnnestus projektinädal üle ootuste hästi ja tagasiside kooli, korralduse ja Eesti kohta laiemalt oli liigutavalt positiivne. „Kõige enam valmistas külalistele muljet, kui ilus ja puhas meil kõik on, kui head toitu meie koolisööklas pakutakse, kui hästi meil inglise keelt räägitakse ja kui toetavates tingimustes töötavad meie õpetajad ja õpivad õpilased,“ vahendas ta. Loomulikult nautisid külalised sajaga ka meie lumerohkust ja lumesõda käis lakkamatult igal vabal hetkel.

Lisaks projektitegevustele koolis said külalised käia Rakvere linnuses ja Palmse mõisas ekskursioonil, Käsmus matkamas, Aqvas ujumas ja saunamõnuseid nautimas ning Mõedakul tuubitamas. Samuti võõrustas Sõmeru keskusehoones külalisi vallavanem Maido Nõlvak ja tutvustas neile vallaelu lähemalt.

Õpetaja Kadri julgustab kõiki koole hoolimata keerulistest aegadest Erasmus+ projektidest osa võtma. „Jah, muidugi oli keerulisi ja pinevaid hetki, kuid lõpuks on alati igale olukorrale lahendus ja see tunne ning kogemus, mille sa saad rahvusvahelises seltskonnas toimetades ja tegutsedes, on lihtsalt suurepärane ja annab nii palju tagasi,“ kinnitas ta.

Järgmisena kohtuvad projektipartnerid mai lõpus Türgis Anamuris.

võib olla keerukas või sootuks nii pingeline, et see hakkab kahjustama laste arengut ja elu. Sellisel juhul on lapsevanematele toeks perelepitaja, kelle juhendamisel ja suunamisel on lapsevanematel võimalik saavutada lisaks kokkuleppele oskus suhelda lapsevanemana lapsi kahjustamata ka edaspidi.

Perelepitusteenus on lapsevanematele tasuta.

Rohkem infot pilootprojekti kohta: perelepitus@sotsiaalkindlustusamet.ee

Lisaks Facebookis: Riiklik perelepitusteenus

Pilootprojekti teostatakse Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste 2014-2021 programmi „Local Development and Poverty Reduction“ projekti „Riiklik perelepitussüsteemi loomine“ raames.

Muutuv maailma nõuab muudatusi

FOTO: ERAKOGUST

Rakvere valla noorsootööd on ikka ja jälle esile toodud ning ollakse uhked meie arvukate noortekeskuste ja seal toimetavate töötajate üle, aga eks iga tegemine vajab aegajalt üle vaatamist, uute sihtide seadmist ja teistmoodi edasimineku. Muutu-

sed on toimunud valla struktuuris ja Sõmeru noortekeskuse töökorralduses.

Oxana Nikitina (pildil), kes puutus noorsootööga kokku õpingute ajal Lääne-Virumaa Rakenduskõrgkoolis sotsiaaltööd õppides, tehes oma

laste-ja noorte praktika just Sõmeru noortekeskuses. Kolmteist aastat tagasi alustas ta ametlikult tööd noorsootöötajana. 2015. aastal võttis ta vastu uue väljakutse ning asus tööle Noorte Tugila rakendajana, mida Eestis polnud varem noorsootöomaastikul tehtud. Rakvere vald liitus MTÜ Eesti Avatud Noortekeskuste Ühenduse (Eesti ANK) poolt koostatud Noorte Tugila tegevuskavaga, mis võimaldas toetada õppimise või töötamisega hõivamata noort, vanuses 15–26 eluaastat. Teenuse eesmärk oli mitteformaallõppe tegevuste toetada kaudu noorte huvi ja motivatsiooni enesearenguks, suurendada pädevusi toimetulekut tagavate protsesside juhtimiseks, et toimuks võimalikult kiire naasmine ühiskonnaellu – õppima ja töötama.

Sellest aastast ootavad Oxanat taas uued väljakutsed, nimelt asus ta tööle valla NEET-noorte juhtumikorraldaja noorsootööspsialisti ametikohale. Juhtumikorraldaja töö on sarnane Noorte Tugila tööle. See on jätk, millega Eesti ANK alguse tegi. Riik otsustas mitte

õppivad ja töötavad noored noorsootöölt n-ö üle võtta, kuna see on murekoht, mida tuleks vaadata tervikuna valdkondade üleselt. Lühidalt öeldes on juhtumikorraldaja tööülesandeks toetada abivajavaid noori, suunata neid aktiivsesse kogukonnaellu ja aidata sobivate teenuste leidmisel ning vajadusel viia kokku noor ja abiosutaja.

Noorsootööspsialisti roll on koordineerida ja arendada koostöös valla noorsootöötajatega Rakvere valla 7 noortekeskust. Ühine eesmärk on võimaluste loomine arendavaks tegevuseks mitteformaalse õppimise keskkonnas ning toetada noore toimetulekut ühiskonnaliikmena. Noortele suunatud tegevused on eelduste loomine selleks, et noor omandaks uusi teadmisi ja oskusi, paneks ennast proovile väljaspool perekonda ja formaalharidussüsteemi.

Kuidas näeb välja tänapäeva noorsootöö ja millist rolli see kannab?

„Noorsootööspsialistina näen, et ajas on noorsootöötaja roll muutunud. Täna ei ole ta ainult ürituste korraldaja ja vaba

aja sisustaja. Tööd tehakse vahetumalt, teadlikumalt ning lähtutakse noore soovidest ja vajadustest, sealjuures noori kaasates,“ selgitas Oxana Nikitina. Tänapäeval täidab noorsootöötaja erinevaid rolle, mida ei oska vahel oodagi. Ta võib olla suhtleja, kuulaja, järelevaataja, nõuandja, infoagaja, sotsiaalsete probleemide lahendaja, usaldusisik, suunaja ja eeskuju väljaspool tööaega. Noored otsivad elus oma suunda ja sihti ning noorsootöötajatel on ideaalne võimalus neid toetada – avastada koos nendega maailma erinevaid tahkusi, aidata noortel isend tundma õppida ning lubada ka teha vigu turvalises keskkonnas. Noorsootöötaja on nagu turvavõrk. „Arvan, et just see ongi noortekeskuste ja noorsootöötajate eristuv panus selles võimaluste rohkuses. Usun, et noorsootöötaja oskuslik sekumine noore ellu võib tekitada noorele antud hetkes või kunagi tulevikus väga häid ja positiivseid mõjusid. Noorsootöö tulemust ei ole kiirelt näha, need võivad ilmned aastate pärast. Mul on siiras rõõm, et olen noorsootöötajana

oma töövilju näha saanud“, rõõmustab Oxana.

Kuidas tulevikus edasi?

Üha olulisem on mõista, mis on avatud noortekeskuse eristuv panus selles võimalusterohkes ühiskonnas. Mida noored saavad teha noortekeskuses, mida nad kuskil mujal teha ei saa? On see noorteinfo, avatud noorsootöö, noorteüritused, laagrid, malevad, huvitegevus, rahvusvaheline noorsootöö, omaalgatus, osalus ja ettevõtlikus, mobiilne noorsootöö sh riskinoored? „Mina ise usun, et võtmesõnaks on avatud noorsootöö ja noorte omaalgatus. Lähiajal on soov noorsootöötajate ja teiste oma valla noortega töötavate ametkondadega neid fookusi koos lahti mõtestada ja seada plaane, kuidas saaksime olla eesmärkides veel paremad,“ räägib Oxana tulevikuplaanidest.

„Pean oluliseks, et kogu meeskond astub ühte jalga ja teab oma rolli. Meil on vedanud, meil töötavad pikaajalise kogemusega noorsootöötajad, kes teevad oma tööd suure hoole ja armastusega,“ tõdeb Oxana.

Oxanaga vestles

ANNIKA AASA

Jaauarikuus alustas Sõmeru noortekeskuses tööd Johanna Luts

Johanna endast: Minu nimi on Johanna Luts ja olen üks palju tahet ja soovjust täis neiu, kes on pärit Tallinnast, kus ma sündisin ja üles kasvasin. Elasin seal kuni 23. eluaastani. Mõte koroonaaastast suurest linnast ja sellega kaasnevast kärast eemale saada, meeldis mulle. Seetõttu otsustasin oma noormehega tulla elama tema kodukanti.

Minu esimene töö lastega algas jalgpalli võistluste abistamisest. Lisaks olen aidanud õel erinevaid lasteüritusi korraldada. Sealt hakkas pall veerema – mida rohkem tegid, seda rohkem tuli pakkumisi. Kui lõpetasin keskkooli, sain võimaluse alustada mängujuhina firmas Vauidee. Olles 19-aastane jõudsin ma laevale, kus juhtisin noorte tegevust. Mängujuhina tuli mul teha tegevuskava, meisterdamise töötubasid ja viia koos abiliseaga läbi igaõhtune noorte meelelahutusprogramm. Seda kõike oli algul päris palju, kuid ma sain sellega väga hästi hakkama.

Mängujuhina töötamisega samaaegselt asusin ma kutsekoolis kokaks õppima, sest kokkamine on meeldinud lapsest saadik ning olen päris suur gurmaan.

FOTOD: ERAKOGUST

Mulle meeldib katsetada ja nautida söögitegemist rohkem oma kodu köögis kui igapäeva tööna. Sel juhul on rohkem vabadust ja see ei ole nii rutiinne.

Kuid unistus noortega töötamisest ei olnud kustunud. Nähes Sõmeru töökuulust, oli see just kui märk taevast. Ma olen õnnelik, et ma saan uuesti töötada koos noortega ja põnevust lisab see, et ma näen neid enda kõrval üles kasvamas. Minu põhimõte selles töös on, et mina annan neile midagi ning nemad annavad mulle vastu. Mina saan neid aidata oma jõu ja nõuga,

samal ajal, kui nemad meenutavad mulle lapselikkuse rõõme ning õpetavad mind selles uues ja arenevas maailmas. Noori jälgides, mõistad, mis on need pisikesed asjad, mis sulle elus rõõmu võivad pakkuda. Esimesel tööpäeval oli noortekas üks 7-aastane poiss, kes mind vaatas ja ütles: „Küll sul on ägedad saapad“. Vaatasin ma oma sädelevaid roosasid saapaid ning tundsin rõõmu ja mõtlesin, et on küll ühed vägevad saapad. Me lihtsalt vahest unustame ennast sellesse suurde maailma ning ei hinda neid asju mis meil on.

Mida teeb Johanna vabal ajal?

Vabal ajal veedan palju aega oma kodus köögis. Mulle meeldib küpsetada ja katsetada erinevaid asju soolasest magusani välja. Näiteks teen ise šokoladikujukesi, kutsu meringue-küpsiseid, salsa verdet jne. Tänu sellele on minus peidus väike korilane. Käin metsas seeni korjamas, vahel isaga kalal ja koeraga matkamas. Olen suur koerte fanatt ja loodan, et ühel päeval ma saan kasvatada üles teraapiakoera.

Et enda keha liikumas ja paindumas hoida, tegelen

joogaga, mis on kõige ligilähedasem iluvõimlemisele, mida ma noorena harrastasin. Samuti joonistan ja maalin, praegu olen käsile võtnud digikunsti, õppides omal käel joonistamist arvuti abil.

Mulle meeldib palju planeerida ja ette võtta! Tahan teha Sõmeru noortekeskusele oma instagrammi, mille kaudu saavad noored ise näidata oma tegevusi ning jagada vajalikku infot. Ootan kõiki noori oma suurte või väikeste ideedega enda juurde.

Algas loomakasvatuse toetuste taotlemise aeg

2. märtsil algas PRIA loomakasvatuse otsetoetuste taotluste vastuvõtt. 2022. aastal saab taotleda piimalehma kasvatamise otsetoetust (PTK), piimalehma kasvatamise otsetoetust Saaremaal, Hiiumaal, Muhus, Kihnus ja Ruhnus (PTK2) ning ute ja kitse kasvatamise otsetoetust (UTK).

Volitustest

Kui taotluse esitab e-PRIs taotleja esindaja, siis on oluline, et talle on antud volitus. Erandina (kui ei ole võimalik volitusi anda e-PRIs, digitaalselt allkirjastatult või paberil) saab volitusi taotluste esitamiseks anda ka telefoni teel. Kui taotlejal ei ole arvatut, aga ta soovib toetust taotleda, saab enda eest taotlusi esitama volitada usaldusväärset isikut pöördudes PRIA poole registrite osakonna infotelefonil 731 2311.

e-PRIA kasutamise osas on võimalik abi saada ka PRIA maakondlikes teenindusbüroodes. Büroosse tulekuks tuleb eelnevalt broneerida aeg PRIA kodulehel <https://web.pria.ee/broneering/> või telefoni teel. Lääne-Virumaa teenindusbüroo Fr. R. Kreutzwaldi 5/2,

Rakvere, tel. 326 4640, E-post: laane-virumaa@pria.ee. Avatud E-K 9.00-16.00, N, R suletud.

Viiruse leviku tõkestamiseks soovitame taotlus esitada elektroonilisel teel ise või leida selleks lähedane või tuttav, kelle volitate enda eest taotlust esitama.

Loomatoetused 2022. aastal

Piimalehma kasvatamise ning ute ja kitse kasvatamise otsetoetuste taotlusi saab esitada 2.–21. märtsini ja hilinenult kuni 18. aprillini, kuid sel juhul vähendatakse toetust 1% iga hilinenud tööpäeva kohta. Taotlusele loomade arvu ei märgita, piisab taotlemise märkest. Toetust makstakse ajavahemikul 2. märtsist kuni 8. maini taotleja nõuetekohaste loomade arvu aritmeetilise keskmise alusel. Arvestamise aluseks võetakse loomade arv põllumajandusloomade registri andmete põhjal ajavahemiku iga päeva kohta.

• Piimalehma kasvatamise otsetoetust (PTK) saab taotleda loomapidaja, kes põllumajandusloomade registri andmetel kasvatav 2. märtsist kuni

8. maini igal päeval määruses reguleeritud asukohas 1-400 piimalehma. Sel ajavahemikul ei tohi olla ühtki päeva, mil registri andmeil pole taotlejal ühtki nõuetekohast piimalehma või on arv üle 400. Mõlemal juhul kaotab taotleja õiguse toetust saada.

• Ute ja kitse kasvatamise otsetoetust saab taotleda loomapidaja, kes registri andmetel kasvatav 2. märtsist kuni 8. maini igal päeval 10-100 utte ja/või emakitse. Kui taotleja peab oma karjas rohkem kui 100 nõuetekohast utte või emakitse, siis makstakse toetust 100 nõuetekohase looma eest. Loomad, kelle kohta toetust taotletakse, peavad olema nõuetekohaselt identifitseeritud, põllumajandusloomade registris registreeritud ning peavad olema vähemalt 2. märtsiks 10 kuu vanused. Kõikide karjas olevate uttede ja emakitsedega toimuvatest sündmustest peab teavitama põllumajandusloomade registrit ettenähtud ajajooksul. Hilinenud teavituste korral ei loeta looma toetusõiguslikuks.

Loomatoetuste taotleja peab terves oma majapi-

damises täitma nõuetele vastavuse nõudeid (vt PRIA kodulehel www.pria.ee/infokeskus/nouetelevastavus). Kuna nõuetele vastavuse küsimustik on pindalatoetuste taotluse ja maksetaotluse osa, tuleb loomatoetuste taotlejal 2.–23. maini 2022. a esitada e-PRIA kaudu lisaks ka pindalatoetuste taotlus.

Iga toetuse täpsed tingimused on kirjas vastava toetuse meetme määruses. PRIA veebilehel on toetuste kohta kokkuvõtlikud tutvustused ning viited lisamaterjalidele.

Toetuste taotlemine e-PRIs

Loomakasvatuse toetuste taotlust saab pärast e-PRIsse sisselogimist esitada kohe avalehe kaudu. e-PRIA kuvab igale kliendile tema taotlemisel aluseks olevad andmed. Taotluse täitmisel ajal annab e-PRIA taotluse täitjale võimalikest vigadest teateid ja juhhib täitmist vajavatele lahtritele tähelepanu. Vajadusel saab abi PRIA pindala- ja loomatoetuste infotelefonil 737 7679.

Edukat taotlemist!

Suitsu- ja vingugaasiandurid on elu päästmiseks

Viimasel ajal on sagenenud juhud, kus inimesed on hakanud vaigistama või lausa oma kodudest eemaldama suitsu- ja vingugaasiandureid, mis on häiresse läinud. Päästjad panevad elanikele südamele, et sedasi käituda ei tohiks ning häiresignaali on tavaliselt olemas ka põhjus.

„Tihtilugu on sellises olukorras süüdlaseks vingugaas, mida inimene ise ei tunne, kuid andur suudab tuvastada,“ selgitas Ida päästkeskuse ennetusbüroo ennetuspartner Liina Järvi. Samas tõdes ta, et põhjuseks on valed kütmişarjumused, mille tõttu suletakse soojakao hirmus siiber liiga vara.

Vingugaasiandur on kohustuslik kõikides gaasikütteseadmega või gaasiveesoojendiga hoonetes, ning alates 1. jaanuarist käesoleval aastal kõikides hoonetes, kus on tahkekütteseadmed, mis võivad ohtlikku vingugaasi tekitada – ahi, kamin, pliit, katel vms. Vingugaasiandur annab häirega märku kohe, kui vingugaasi kontsentratsioon õhus jõuab inimese tervist ohustavale tasemele.

Liina Järvi rõhutas, et kütteseadme siibrit ei tohi liiga vara sulgeda: „Vara suletud siibri tõttu tuppa imbuv nähtamatu ja lõhnatu ülimürgine vingugaas on tappev ja seda saab avastada ainult vingugaasianduri abil. Suitsuandur vingugaasi ei tuvasta.“

Mida aga teha, kui vingugaasiandur on andnud häiresignaali?

• Esmasena tuleb kiiresti avada aknad, ukseid ja ruum korralikult tuulutada.

• Toimetage võimalikud kannatanud värske õhu kätte. Kui keegi põeb vingugaasi mürgituse sümptomeid: peavalu, pea käib ringi, süda paha, oksendamine, kutsuge kohale kiirabi.

„Kõige tähtsam on avada aknad, et õhutada ruum ja säästa sellega oma tervist ja elu,“ rõhutas Liina Järvi.

Suitsuanduri tööle rakendudes ning elamises suitsu märke, väljuge hoonest ja kutsuge kohale päästjad.

Küsimuste korral on võimalik tellida endale päästjate poolt kodunõustamine helistades riiginfotelefonile 1247.

PSÜHHOLOOGIA, MU ARM

KAJA ALTERMANN
psühholoogiaõpetaja

Optimismi toetuseks

kõige paremat või vähemalt soositavat tulemust. Optimism vaatleb elu heldemat poolt ja näeb head enne halba. Elust ja kirjandusest leiame näiteid hurraa-optimismi, elujõuoptimismi, võltsoptimismi, hambadristis-optimismi kohta. Näiteks oleme lubanud vabaduse nimel ka kartulikoori süüa. Optimistid kohanevad muutustega hästi.

Realism tähendab reaalsusele lähedast kujutlusviisi, on praktilisem. Teatakse, et elus tuleb ette raskeid ja halbu asju, kuid kui keskenduda sellele, mida saab oma elus mõjutada, õnnestub vältida neist enamikku. Realist teab, et võlukepikest pole olemas, et ettevaatlikkus ja planeerimine tagavad edu. Ei püstitata täitumatuid eesmärke, kuid kindlasti meeldib talle mõelda positiivselt. Iga proovilepanek õpetab, isegi kui see on negatiivne.

Realist olla pole paha, kuid aeg-ajalt peame kujutlema maailma paremana, et saaksime seda muuta.

Pessimism on valmis ootama halvimat, et vältida pettumusi. Mineviku kogemused ei julgusta tulevikule positiivsust, just-

kui oodatakse nurjumist. Nähakse eelkõige seda, mida ei ole, mis on puudu või valesti. Keskendutakse üleliia asjadele, mis endast ei sõltu. Nii optimismil kui pessimismil on täita oma roll. Optimismile kuulub loomulik, ellujäämiseks vajalik elujõud, aga eluterve pessimismile kahtlemine, kriitikameel, mis aitab vältida vigu. On vajalik keskenduda sellele, mis on valesti, kuid ei saa sinna seisma jääda.

Positiivse psühholoogia looja Martin Seligman kutsub pessimiste õppima optimistideks, et ebaõnnestumistele uutemoodi reageerida. Seda nimetatakse õpitud optimismiks. Optimism ei ole kaasasündinud omadus, vaid õpitav, nagu iseloomukasvatust tervikuna. USAs uuriti 2004. aastal iseloomuomadusi, mis on hinnatud igas ühiskonnas ja igal ajastul. Sõelale jäänud 24 omadusest rõhutati seitset – visadust, enesekontrolli, entusiasmi, sotsiaalset intelligentsust, tänulikkust, uudishimu ja optimismi. Eesti kasvatusteadlane Maie Tuulik räägib iseloomuõpet silmas pidades, et kõige viljakam aeg on enne puberteeti, hili-

ses lapsepõlves, kui laps on suuteline ise mõtlemisest mõtlema. Lapsed sünnivad optimistidena, kuid täiskasvanute süüdistused, kriitika ja mõtlematud keelud tekitavad lootusetust. Ent teatakse, et kui kasvõi üks turvaline isik või tegevus last elus järjepidevalt positiivselt toetab, pole kõik kadunud. Optimismi ja õnnelikkust saab õppida ka täiskasvanueas.

Millele toetada optimismi? Nutikas ehk intelligentne ja arukas optimism keskendub tervislikele elementidele: arusaamine oma õnnetu-oleku põhjustest ja tegelikust olukorrast, püüd püsida reaalsuse raamides. Tunda ka oma vaenlasi, näiteks hirmu. Leida rõõmustavat. Elu väikesed pisiasjad ja nautingud pakuvad tuge headel päeval, eriti aga halbadel. Proovida leida maailma suhtes optimistlikke sõpru – nad laevad ümbritsevad positiivselt, on rõõmsameelsamad, keskenduvad sellele heale, mis on eneses, teistes ja mis ootab ees. Päev alaku meeldivate mõtete ja endale peeglisse naeratamisega. Teadlaste sõnul tekitab see ajukoos mehhanisme, mis mõjutavad hoiakuid.

Superviisor Kaupo Saue ütleb, et optimism kindlustab meid vajaliku energiaga, emotsionaalse kütusega. Rõõmutunne ei väsita, hoopis annab jõudu tegutseda. Optimistlikul maailmavaatel on veel mitmeid eeliseid: saavutatakse rohkem, on parem tervis, pikeneb eluiga. Kui eeldada, et emotsioone ja käitumist hoitakse vaos, võetakse omaks tervislikud eluviisid, tullaakse toime stressiga. Internaalsetena eeldatakse, et negatiivsed sündmused on ajutised, mitte kestev tagasilöökk. Optimistid kasutavad mõeldes ja kõnes rohkem positiivseid sõnu, nad on tänuilukud õiglase kriitika eest, teevad vahet, mis sõltub neist ja mis mitte, on suhetes virged ja motiveeritud positiivsetest tulemustest. Optimism aitab pessimismitsüklist välja saada. Ja ikka püstitada uusi eesmärke ning kui vaja, siis võidelda nende eest, õppides takistusi tundma. See on pidev areng.

Üks küsimus optimis- mi-pessimismi testist. Vali variantidest endale sobiv ja mõtiskle eelnevat materjali silmas pidades.

Kas klaas on pooltühi või pooltäis?

a. Pooltühi on ainus võimalik vastus. Ei mõista, miks seda peab üldse küsima.

b. Keegi ei saa asjale pihta – klaasi saab uuesti täita.

c. Pooltäis, alati tuleb leida positiivset.

Testi allikas: Isiksuusetestid. 2021. Haulewen Nisholas.

On mitmeid tabavaid tähelepanekuid poolikult täidetud klaasi kohta. Kui üks ütleb, et enam hullemaks minna ei saa, siis teine arvab, et saab küll. On ju tuttav jutuaajamine? Tuttav on paljudele ka 1975. aasta Sojuzmultfilm „Oh ja Ah matkal“, mis tänagi naerma ajab ja youtube vahendusel vaadata saab.

Hea lugeja, mina soovitän Sul kõige kiuste, mis maailmas momendil toimub, loo algusest valida üks märtsikuu tore päev ja tähistada seda Pipi Pikksuka moodi (optimistlikumat sõpra annab otsida!) ühe priima pannkoogiga.

Veel parem – tähista kõiki toredaid päevi heade sõpradega, et optimismi ikka jätkuks!

Ole julge tulema vaktsineerima

FOTO: MAIRE SUURKIVI ERAKOGU

MAIRE SUURKIVI
Perearst

Oleme COVIDi pandeemia tingimustes elanud viimased 2 aastat. Raske COVIDi kulu ja surma eest kaitsevad vaktsiinid on kättesaadavad 2019. aasta lõpust, laialdasemalt 2020. kevadest. See on piisavalt pikk aeg tõestamaks, et vaktsiinid on ohutud ja

tõhusad. Nüüd kiirelt ja valdavalt leviva, samas näiliselt kergemat haiguskulgu põhjustava omikrontüve valguses võib jääda mulje, et pandeemia on seljatatud ja vaktsineerida enam pole vaja või et vaktsiinid ei tööta. Ometi see nii pole.

Kuigi omikrontüvi oskab mööda hiilida nii kunstlikul (vaktsineerimisega saadud) kui loomulikul teel (haigust põdedes) saadud immuunsusest ja haigestuda võib ikkagi, siis raskelt haigestumise ja surma eest kaitsevad ka praegu kasutusel olevad vaktsiinid kindlasti. Omikron ei ole vaid nohu, see on tõsine haigus. Vaktsineerimata inimesele võib omikron olla sama ohtlik kui eelmised tüved. Haiglates on meil praegu valdavalt just vaktsineerimata või tõhustusdoosi mittesaanud inimesed ja haiglaravi vajavate patsientide arv näitab kasvutrendi.

Varasemalt levinud COVIDi-tüvede kohta on teada, et ka kerge põdemise korral on vähemalt pooltel põdenutest veel 6 kuud hiljem mingi jääksümptoom. Raskem neist ravimatu nn pika COVIDi sündroom, mille korral on oluliselt häiritud igapäevaeluga toimetulek ja töövõime.

Omikrontüvi on levinud veel liiga lühikest aega, et midagi järeldada selle kohta, kas ja kui palju see hilisnähte põhjustab.

Eriti oluline on, et vaktsineeritud ja tõhustusdoosi saaksid kõik riskigruppi kuuluvad inimesed - nemad on need, kes võivad COVIDit põdeda rängalt, surra, sattuda haiglaravile ja sellega üle koormata meditsiinisüsteemi. Uuringud omikrontüve läbipõdemise järgi saadud immuunsuse kohta näitavad, et selle tüve põdemine annab immuunsuse vaid selle tüve vastu,

vaktsineerimine annab laiemalt kaitse.

Riskigruppi mittekuuluvad s.h lapsed alates 5ndast eluaastast peaksid olema vaktsineeritud, et piirata haiguse massilist levikut, hoida ühiskonda võimalikult avatuna, vältida pikaajalist koduõpet ja aidata seljatada pandeemia.

Vaktsineerimine on muuhulgas ka heategu. Sarnaselt doonorlusega. Paraku on meie hulgas inimesi, keda polegi võimalik kaasuvate seisundite tõttu vaktsineerida või kellel ka vaatamata korduvatele vaktsiinidoosidele ei teki immuunkaitset. Kui me võtame vastutuse ja end vaktsineerida laseme, siis kaitseme me sellega endast nõrgemaid.

Vaktsiinide tõhususest räägib tõsiasi, et riigid, kus elanikkonna vaktsineeritusega hõlmatus on üle 80 % - see tähendab, et enamuse

inimesi vanuses 5+ on vaktsineeritud - on naasnud või naasmas tavaellu (Taani, Rootsi, Norra, Suurbritannia, Portugal).

Mina julgustan küll kõiki, kes pole veel vaktsineeritud koroonahaiguse vastu, seda tegema. Kõigil, kes põdenud või juba 2 doosiga vaktsineeritud, soovitan teha tõhustusdoosi. Tõhustusdoosi peaksid tegema need, kes esmaselt vaktsineeritud Jannseni vaktsiiniga 2 kuud pärast esmast vaktsineerimist, kes vaktsineeritud teiste meil kasutuses olevate koroonavaktsiinidega, 3 kuud pärast teise doosi saamist.

Sõmeru Tervisekeskuses on võimalik vaktsineerida nii lapsi kui täiskasvanuid, helistades ette registratuuri numbril 32 20518. Vaktsineerime iganädalaselt. Konkreetsed ajad sõltuvad patsientide huvist. Vaktsineerime ka nimitusse mitte-

kuuluvaid ja ravikindlustuseta patsiente. Helistamisel palun varuda kannatlikust, kuna telefonid on meil praegu väga ülekoormatud. Kui on küsimusi vaktsineerimise kohta, siis võib kirjutada ode@sõmerutervis.ee, rita@sõmerutervis.ee, maire@sõmerutervis.ee

Rakvere Haiglas vaktsineeritakse tööpäeviti 8.30 –15.00, helistada 322 9780. Ka vaktsineeritakse Rakveres mitmetes apteegis ja vaktsineerimispäevi maakonnas viivad läbi ka mitmed eraraviasutused.

Täpsemalt saab uurida vaktsineeri.ee leheküljelt. Arvuti- ja ID-kaardi kasutajad saavad mujale kui Sõmeru perearstikeskusesse vaktsiinisüstiks registreeruda ka Digiregistratuuri kaudu.

Elanike kriisideks valmisolek on endiselt ebapiisav

Elanike kriisivalmisoleku uuringu tulemusena on Eesti elanike teadmised hädaolukordade osas veidi paranenud - seda nii teadmiste, tegevuste kui ka oskuste osas. Samas on aga Eesti elanikel 7 päeva kriisivarude seis veidi halvenenud. Seega võib öelda, et Eesti elanike valmisolek kriisideks on endiselt ebapiisav.

Sõnumid elanikele

- Varu koju oma pere jaoks piisav kogus joogivett, ravimeid ja toitu ning arvesta ka koduloomadega. Toitu varudes soeta toiduaineid, mida sööd ka tavaolukorras ning mis ei rikne liiga kiiresti.
- Varu koju taskulamp või patarei toitel lamp, varupatareid, küünlad ja tikud.
- Varu koju piisav kogus sularaha.
- Veendu, et su telefon, arvuti vm nutiseade on tugeva parooliga kaitstud. Võimalusel kasuta 2-astmelist autentimist. Ära ava kahtlaseid linke ega anna oma isikuandmeid ja parooli ei telefoni ega e-kirja teel mitte kellelegi. Kui sul tekib kahtlus, siis teavita politseid.
- Kontrolli, et sõiduautul oleks paak alati pooltäis.
- Soeta endale patareide, dünamo või päikeseptareidega töötav raadio. Uudiseid ja kriisiinfot saad kuulata ka autoraadiost.
- Mõtle läbi, kas Sinu lähedased või tuttavad võivad kriisiolukorras abi vajada ja lepi nendega kokku, kuidas omavahel ühendust hoiate. Arvesta seejuures, et kriisi korral ei pruugi tavapärasel sidevahendil toimida.
- Koosta loetelu naabri, kogukonna olulisimate isikute ning omavalitsuse ja riigi asjaomastest kontaktandmetest, et saaksid kriisi ajal kiiresti ja tõhusalt tegutseda.
- Hoiu akupank alati laetuna, et saaksid vajaduse korral mobiiltelefoni laadida.
- Võimalusel hoiu autos mobiiltelefoni laadija, teede atlas, lumelabidas, soe tekk ja taskulamp.
- Kontrolli enda ja oma lähedaste ID-kaardi kehtivust, vajadusel alusta pikendamist.
- Mõtle läbi, kuhu või kelle juurde sa saad minna, kui oma kodus mingil põhjusel olla ei saa (näiteks elektrikatkestus).

KODUSTE VARUDE MEELESPEA

JOOGIVESI
2 liitrit inimese kohta ööpäevas, lisaks 1 liiter inimese kohta ööpäevas toidu valmistamiseks

TOIT (POOL VARUDEST EI VAJA VALMISTAMIST)
konservid
pakisupid
kuivikud
pähklid, kuivatatud puuviljad
küpsised, maiustused, müslibatoonid, mesi

ESMAABIVAHENDID
esmaabivahendite komplekt

RAVIMID
retseptiravimid
valuvaigistid
palavikualandajad
allergiavastased ravimid
seedehäirete ravimid
põletusvastane vahend
külmetusvastased ravimid

HÜGIEENITARBED
seep
desinfitseerimisvahend
tualettpaber
pabersalvrätid
niisked puhastuslapid
suured prügikotid (50 l)

VALGUSALLIKAD
taskulamp ja varupatareid / päiksepatarei või dünamoga töötav taskulamp
patareitoitel lamp või latern ja varupatareid / petrooleumilamp koos lambiõliga
tormilatern
küünlad
tikud

KÜTTEMATERJAL (VEDELKÜTUS, GAAS, KÜTTEPUUD VMT)

PATAREITOITEL RAADIO JA PATAREID MITMEKS KASUTUSKORRAKS / PÄIKSEPATAREI VÕI DÜNAMOAGA RAADIO

AKUPANK MOBIILSETE SEADMETE LAADIMISEKS

SÖÖGIRIISTAD
ühekordsed toidunõud
konservivajaja

TÖÖRIISTAD
nuga
käärid
kleplint
kile

MUU VAJALIK
sularaha pere vajaduste katmiseks
ühe nädala jooksul
mask hingamisteede kaitseks (näiteks tolumask)
tulekustuti ja -tekki
autokütus
lemmikloomatoit

Aita ennetada!

Päästjad käivad sageli väljakutsetel, kus üksi elavad vanemad inimesed on kodus kukkudes viga saanud ning ei suuda enam ise püsti saada ega liikuda. Halvemal juhul ootab kannatanu abi mitu tundi, enne kui keegi naabritest või möödujatest appihüüdeid kuuleb või mõni lähedane hädasolijast teada saab. Eakate ja liikumisraskustega inimeste kodud on kasulik tõsiste tagajärgedega kukkumiste ennetamiseks kohandada. Selleks saab abi ja nõu küsida sotsiaaltöötajatelt.

Viivitamatu abi saamiseks:

- Lepi lähedase või naabriga kokku igapäevased regulaarsed suhtlusviisid. Nii saavad lähedased veenduda, et sinuga on kõik korras.
- Hoiu pidevalt häirenuppu või telefoni enda juures (küljes).
- Vajadusel varusta kodu häiret saatva liikumisanduriga.

Kukkumiste ennetamiseks saab kodu kohandada ja kasutada ennetavaid vahendeid. Aidake seda teha ka üksi elaval vanemealisel lähedasel või naabril!

- Eemalda või kinnita lahtised vaibad ja katted.
- Varusta kõik trepid käsipuuga.
- Eemalda või kinnita ebastabiilsed (logisevad või katkised) mööbliesemed.
- Hoiu liikumisteed vabad.
- Kasuta öösel liikudes valgust ja võimalusel automaatset valgustust!
- Aseta enimkasutatavad esemed käepärasele kõrgusele.
- Kasuta vannitoas vajadusel käepidemeid, dušiistet, kõrgendatud tualetipotti.
- Välgi kodus rippuvaid kangaid.
- Lase välja vahetada või karestada libedad põrandapinnad.
- Kasuta kummitallaga või nuppudega susse või sokke.
- Kanna talvel libisemiskindla tallaga jalanõusid.

KONTROLLI, KAS SINU KODUS ON:

vaibad kindlalt põrandal, ei libise põrandakattematerjalil; vaipadel pole rulluvaid servi, ebatasasusi, volte, kulunud libedaid kohti; põrandakattematerjalid on korrektselt kinnitatud; põrandatelt on eemaldatud komistamist soodustavad juhtmed, kaablid ja kõik muud liikumist takistavad esemed; liikumisteed on piisavalt avarad.

Rakvere valla noortevolikogu valimised 2022

Käes aeg, kui Rakvere valla noortevolikogu hakkab valmistuma uuteks valimisteks! Esimene kaheaastane tegevusperiood on läbi saamas. Noortevolikogu praegused liikmed on olnud aktiivsed ja tegusad ning kaasa rääkinud valla jaoks olulistest küsimustest ja korraldanud toredaid üritusi. Lõpuürituseks korraldab noortevolikogu kevadkooli „Grande Finale“ 1.–2. märtsil Uhtna põhikoolis.

Valimisperioodi ajakava 2022:

- 04.–18.02. kohtuvad praegused noortevolikogu liikmed valla koolides õpilasesinduse ja II ning III kooliastme noortega
- 14.02.–06.03 on aeg kandideerimiseks
- 07.03 kinnitatakse kandidaadid
- 28.03.–03.04 on valimiste nädal

Meeldetuletuseks, et noortevolikogu on noortealgatus, mis:

- esindab Rakvere valla noorte huve
- kaasab noori valla otsuste tegemisse
- lööb aktiivselt kaasa valla elus
- teeb noorte hääle kuuldavaks
- pakub huvitavaid kogemusi, tutvusi ja vingeid väljasõite.

Noortekeskuses valimiseks on välja töötatud võimalus turvaliseks valimiseks.

Järgida tuleb nõuandeid: • ruumi sisenedes kanna maski; • võta kaasa õpilaspilet või ID kaart; • noortekeskuses on laud valimiskastiga ja valimissedelitega. Tee oma valik, märgi sedelil sinu jaoks sobiv kandidaat ja pane sedel valimiskasti. Noorsootöötaja juhendab sind vajadusel; • peale seda ongi valitud!

Info kandideerimiseks:

Noor vanuses 13.–26. aastat (k.a.)! Sul on võimalus kaasa lüüa valla noortevolikogu huvitavas töös ja tegemistes! Sina saad olla see, kes noorte hääle kuuldavaks teeb!

Selleks tuleb endast märku anda ja kandideerida! Kandideerimisküsimustik on leitav valla kodulehel ja sotsiaalmeedias.

Rakvere valla noortevolikogu valimised toimuvad 28. märtsist kuni 3. aprillini

Alates esmaspäevast, 28. märtsist kuni pühapäevani, 3. aprillini saab iga valla 10–26-aastane noor valida kandidaatide seast enda jaoks sobivaima.

Valimised toimuvad nii elektroonselt kui ka noortekeskustes valimiskasti kasutades.

Elektrooniliseks valimiseks peab omama ID-kaarti, valimiskeskonda EVALD sisse logimiseks tuleb kasutada linki.

Noortekeskused on valimisteks avatud esmaspäevast reedeni, 28. märtsist kuni 1. aprillini, kell 13 kuni 17.

Aitäh! Oled kaasa aidanud sellele, et noorte hääle vallas rohkem kosta oleks!

2022 RAAMATUKOGUDE AASTA

Lugemissoovitusi jagab Lepna raamatukoguhoidja Jaana Ant „Ringkäigud Oscariga“, autor David Dosa

See raamat räägib kassist, kes elab hooldus- ja taastusravikeskuses. Tundub, et sellel tavalisel kassil on ebatavaline võime: ta teab vaistlikult, kui elu lõpp on lähedal. Pealtnäha on Oscar täiesti tavaline isepäine kass, kes armastab lähedust, kuid ainult siis kui tema tahab. Ta on tänuväärne meelelahutus taastusravikeskuse patsientidele, kellest paljud põevad Alzheimeri tõbe.

Kass viibib patsientide juures pikemalt alles siis, kui nende viimased tunnid on käes. Tema kohalolek annab hooldajatele ning lähedastele teada, et nüüd on aeg hüvasti jätta. Raamatu autor on geriaater ja Browni ülikooli Warren Alperti Meditsiinikooli abiprofessor. Võiks ju arvata, et teemad, mis on seotud lähedaste lahkumise ja haigustega võivad tekitada lugemisel raske meeleolu, siis tegelikult on hoopis vastupidi - autor on püüdnud humoorikas võtmes nii mõnegi patsiendi loo jutustada.

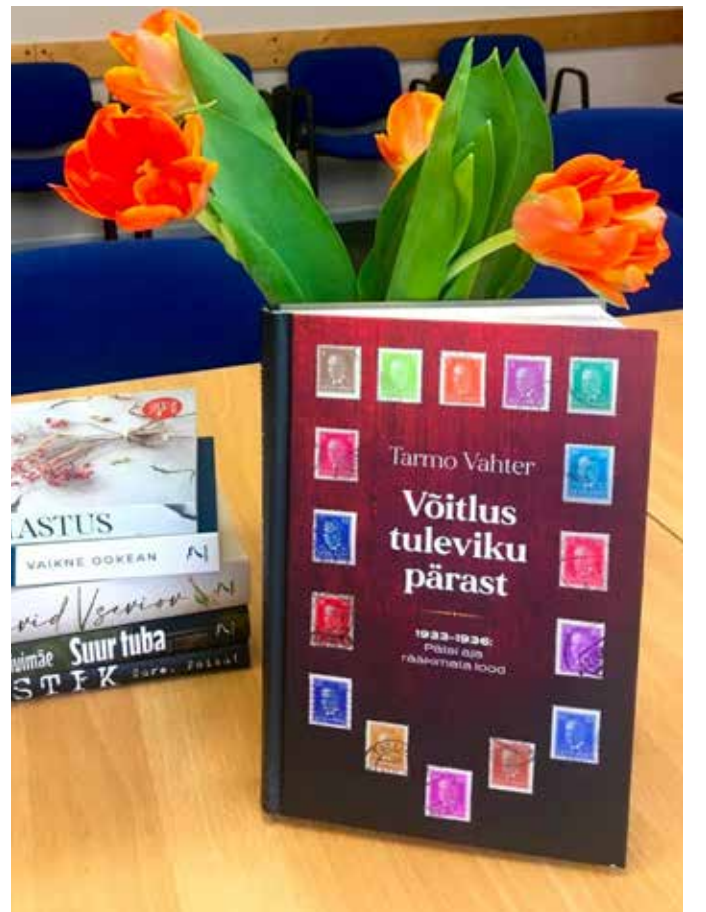
Nooreraamat „Head pahad poisid“

on järg raamatule „Kõik poisid ei kasva suureks“, autoriks Ivar Soopan.

"Head pahad poisid" on 17-aastase Raini lugu, kes istub juhiloata autorooli ja satub õnnetusse, milles ta sõber viga saab. Nii satub Rain noortevanglasse, kus elu käib hoopis teiste reeglite järgi. See on põnev lugu maailmast, kuhu sattuda ei taha keegi, aga kus olles tuleb enda eest välja astuda. Raamatus on juttu poiste sõbrusest, enesekehtestamisest, põgenemisest ning surmast ja oma tunnetega hakkama saamisest. Hea lugemine ka täiskasvanutele.

Jagati taas Virumaa kirjandusauhindu

17. veebruaril Jõhvis kogunenud Virumaa kirjandusauhinna žürii valis Virumaa XXXIV kirjandusauhinna laureaadiks Tarmo Vahteri teose „Võitlus tuleviku pärast“. Virumaa kirjandusauhind on rahaline auhind, mis asutati 1989. aastal Virumaa Fondi Nõukogu poolt. 1998. aastast alates korraldavad selle väljaandmist Lääne- ja Ida-Viru omavalitsuste liidud.

Volikogus otsustati

16. veebruaril

- Lõpetada Rakvere valla 2022.a. eelarveprojekti II lugemine ja suunata eelarveprojekt kinnitamisele.
- Määrata avalikuks kasutamiseks erateed ja seada neile Rakvere valla kasuks tähtajatu tasuta isiklik kasutusõigus: Taaravainus Künka tee T4 (nr 6621099), Kariväraval Laanemõisa tee 20 (nr 6621023), Päides Sipelga vkt 3, Sipelga vkt 6, Sipelga vkt 9, Sipelgavkt 12, Sipelga vkt 15, Sipelga vkt 18 ja Sipelga vkt 21 kinnistuid läbiv eratee.
- Rahuldada MAVE VARAHALDUSE Osaühing 27.01.2022 esitatud vaie ning tunnistada kehtetuks Rakvere vallavolikogu 22. 12. 2021 otsus nr 12 „Detailplaneeringu koostamise mittealgatamine“ ja saata asi uueks otsustamiseks.
- Mitte algatada Tõrmas Rebase kinnistu detailplaneeringu koostamist päikeseelektrijaama paigaldamise eesmärgil.
- Kinnitada 20.09.2021 Rakvere valla, Rakvere linna ja Vinni valla vahel sõlmitud Tõrma kalmistu seltsingu lõpetamise kokkulepe.
- Kehtestada järgmised määrused: nr 3 „Rakvere valla 2022 eelarve kinnitamine“; nr 4 „Rakvere valla 2022-2025. aastaeelarvestrateegia kehtestamine“; nr 5 „Rakvere vallavolikogu 26.06.2019 määrus nr 47 „Rakvere valla noortevolikogu põhimäärus“ muutmise.

Rakvere vallavolikogu kinnitas vallaeelarve ja uuendas eelarvestrateegiat

16. veebruaril kinnitas volikogu tänavuse vallaeelarve. Põhitegevuse tulud summas 9 978 067 eurot, põhitegevuse kulud summas 9 779 000 eurot. Investeermistegevus kokku 2 940 000 eurot, likviidsete varade muutus summas 812 288 eurot. Lisaks otsustati võtta investeeringuteks laenu summas 750 000 eurot.

Koos eelarvega kinnitati valla eelarvest makstavate toetuste suurused, mis jäid eelmise aastaga võrreldes samale tasemele: matusetoetuse suurus 300 eurot, sünnitoetuse 320 eurot, 1. klassi õppima asuva lapse ranitsatoetuse suurus 150 eurot ning gümnaasiumi statsionaarses õppes õppiva õpilase õppetootuse ühe-kordne määr 65 eurot.

Ühtlasi kehtestas vallavolikogu uue eelarvestrateegia aastateks 2022-2025.

Valla eelarve ja uuendatud eelarvestrateegiaga saab lähemalt tutvuda valla kodulehel.

Tee oma hääl kuuldavaks ning osale Lääne-Virumaa kliima- ja energiakava koostamises!

Lääne-Viru Omavalitsuste Liit on alustanud maakonnale kliima- ja energiakava koostamist koostöös Hendrikson & Ko ning Alkranel OÜga. Maakondlik kliima- ja energiakava on arengudokument, mis valmib läbi erinevate huvigruppide kaasamise ja mille tulemusena saavad maakonna vallad omavalitsuspõhise sisendi kohalikele strateegilistele arengudokumentidele ja eelarvesse. Selle rakendamisel saavad omavalitsused liikuda kliimaneutraalsuse poole. Lisaks on koostatav kliima- ja energiakava abiks erinevate struktuurivahendite kaasamisel.

Lääne-Virumaa elanike arvamuse kaasamiseks on loodud veebipõhine küsimustik, kus kodanikud saavad avaldada arvamust erinevate teemavaldkondade lõikes. Kohalike elanike arvamus on oluliseks sisendiks kliimamuutustega seotud probleemide käsitlemisel, sealhulgas võimaldab kodanike sisend omavalitsusel seada sobivaid eesmärgi ning suunata vahendeid nõnda, et tagada nii elanike rahulolu kui ka meeldiv elukeskkond.

Küsimustiku täitmine võtab aega umbes 10 minutit ning portaali jääb avatuks kuni 20. märtsini. Küsimustik on leitav Rakvere valla veebilehel ja Facebooki lehel.

Vallavalitsuses otsustati

26. jaanuaril

- Maksta sotsiaaltoetusi abivajavatele isikutele kokku summas 1606 eurot; kompenseerida riskigruppi kuuluva isiku abivahendite maksumuse eest Linus Medical OÜle kokku summas 52.15 eurot.
- Osutada abivajavale isikule koduteenust alates 01.02.2022 ning sotsiaaltransporditeenust alates 01.01.2022 ning sõlmida leping OÜga Sõiduabi.
- Anda ehitusluba büroohoone püstitamiseks Virukivi kinnistule Andjas.
- Sõlmida Rakvere vallavalitsuse ja MTÜ Tarvanpää Selts vahel Rakvere valla laste ja õpilaste huvihariduse- ja tegevuse rahalise toetuse leping.
- Toetada õpilase osalemist Portugali kõrgliigas mängivate klubide noorte akadeemia katsetel summas 400 eurot.
- Tunnistada Rakvere vallavalitsuse poolt väljakuulutatud hanke „Tarbesõiduki kasutusrendile võtmine“ pakkujate Sewdbank Liising AS ja ELKE Rakvere AS ühispakkumus edukaks, kui kõige madalama kogumaksumusega pakkumus ning volitada vallavanemat sõlmima leping.

2. veebruaril

- Maksta sotsiaaltoetusi abivajavatele isikutele kokku summas 1360 eurot; kompenseerida riskigruppi kuuluva abivajava isiku transporditeenuse kulud Sõiduabi OÜle kokku summas 150 eurot.
- Osutada abivajavale õpilasele tugiisikuteenust ajavahemikul 07.02. kuni 15.06.2022.a.
- Paigutada Uhtna hooldekodusse abivajav isik ööpäevaringse hoolduse ja toimetuleku tagamiseks.
- Väljastada projekteerimistingimused üksiklamu projekteerimiseks Metsavahi kinnistule Päides.
- Anda ehitusload: Ramirendi rendipunkti ümberehitamiseks Ringtee 4 kinnistul Taaravainus; poorbetoonitehase administratiivhoone lammutamiseks Virukivi kinnistul Andjas.
- Anda kasutusload: MB Rakvere Autokeskuse laiendusele Haljala tee 1 Tõrremäel; biokütuse katlamajale Tiigi tn 6 Sõmerul.
- Seada sundvaldus Elektrilevi OÜ kasuks Arknal Jõekalda tee T1 katastriüksusele avalikes huvides vajaliku elektri 10kV õhuliini (kaitsevööndiga 10 m teljest mõlemale poole) ja maakaabelliini (kaitsevööndiga 1 m mõlemale poole kaablist) talumise kohustuse kehtestamiseks. Jõekalda tee T2 katastriüksusele avalikes huvides vajaliku maakaabelliini (kaitsevööndiga 1 m mõlemale poole kaablist) talumise kohustuse kehtestamiseks. Puhasti teekatastriüksusele avalikes huvides vajaliku elektri 10kV õhuliini (kaitsevööndiga 10 m teljest mõlemale poole) ja maakaabelliini (kaitsevööndiga 1 m mõlemale poole kaablist) talumise kohustuse kehtestamiseks. Sundvaldus seatakse rajatiste ehitamiseks ja majandamiseks. Kasutusõiguse ala asukohad on näidatud korraldusele lisatud maa-ala plaanidel.
- Kooskõlastada Aktsiaseltsi Kunda Nordic Tsement keskkonnaloa nr KMIN-050 muutmise taotlus.
- Vabastada taotluse esitanud isikud korraldatud jäätmeveost talvisel perioodil.
- Lubada korraldatud jäätmeveost vabastamist ning jäätmeveo harvemat tühjendamist taotluse esitanud isikutele.
- Kinnitada Mittetulundusühingu Suusaklubi Telemark projektipõhise toetuse kasutamise aruanne summas 364 eurot.
- Korraldada avatud hankemenetlusega riigihange „Uhtna põhikooli ruumide renoveerimine – III osa“.
- Tunnistada Rakvere vallavalitsuse 26.01.2022 korraldus nr 743 kehtetuks.

9. veebruaril

- Maksta sotsiaaltoetusi abivajavatele isikutele kokku summas 985 eurot.
- Jätta rahuldamata taotlus korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks lugemiseks.
- Seada sundvaldus Telia AS kasuks Ussimäel Ussimäe tänav, Sambliku tänav L1, Sambliku tänav L2 ja Pagusoo tänav L1 katastriüksustele avalikes huvides vajaliku side maakaabelliini talumise kohustuse kehtestamiseks (kaitsevööndiga 1 m mõlemale poole äärmisest kaablist). Sundvaldus seatakse maakaabelliini ehitamiseks, kasutamiseks, korrashoiuks, ümberehitamiseks ja lammutamiseks.
- Nõustuda Raudlepal külas Maasika katastriüksuse jagamisega järgmiselt: Maasika ja Maasikametsa sihtotstarbega maatulundusmaad; Raudlepa tee ja Tominga tee katastriüksused sihtotstarbega transpordimaad. Tunnistada kehtetuks Rakvere vallavalitsuse 22.12.2021 korraldus nr 685.

- Kinnitada Rakvere valla põhikoolide hoolekogude koosseisud.
- Korraldada hange „Tarbesõiduki kasutusrent“.
- Avaldada tänu ja tunnustada tänuplaadi või tänukirjaga isikuid, kes on panustanud valla hüvanguks ja maine kujundamiseks. Tunnustus antakse üle 22. veebruari aktusel.

16. veebruaril

- Maksta sotsiaaltoetusi abivajavatele isikutele kokku summas 913 eurot; kompenseerida riskigruppi kuuluva abivajava isiku transporditeenuse kulud Sõiduabi OÜle kokku summas 132 eurot.
- Kompenseerida sõidukulude hüvitamine projekti „Vabatahtlike kaasamise koostöömodeli rakendamine hoolekandesüsteemis“.
- Anda ehitusluba päikeseelektrijaamale Marianne kinnistul Paatnas.
- Anda kasutusluba üksiklamule Künka tee 7 Taaravainus.
- Vabastada taotluse esitanud isikud korraldatud jäätmeveost talvisel perioodil.
- Lõpetada Näpil asuva Haava katastriüksuse ostueesõigusega erastamise menetlus ning algatada Haava alajaama teenindamiseks vajaliku maa munitsipaalomandisse andmise menetlus.
- Paigutada Uhtna hooldekodusse abivajavad isikud ööpäevaringse hoolduse ja toimetuleku tagamiseks.

23. veebruaril

- Maksta sotsiaaltoetusi abivajavatele isikutele kokku summas 930 eurot, kompenseerida riskigruppi kuuluva abivajava isiku transporditeenuse kulud Sõiduabi OÜle kokku summas 148 eurot.
- Volitada vallavalitsuse sotsiaalnounikku sooritama abivajava isiku kontolt ostutehing.
- Osutada psühholoogilist nõustamisteenust vallas elavatele isikutele järgmiselt: lastele vastavalt vajadusele piiramatult arv kordi, kuni summas 36 eurot kord; noortele (12–18 a) vastavalt vajadusele piiramatult arv kordi, kuni summas 42 eurot kord; täisealistele isikutele kuni 3 korda inimese kohta, kuni summas 48 eurot kord; paariteraapiat kuni 3 korda kuni summas 66 eurot kord.
- Lisada Veltsi lasteaed-alkukooli hoolekogu koosseisu kooli toetava organisatsiooni esindaja Ave Sats.
- Anda ehitusload: töökoja lammutamiseks Hendriku kinnistul Arknas; suurkaevude rajamiseks Astri kinnistul Kõrgemäel ja Tammetõru tn 5 Taaravainus; päikeseelektrijaama rajamiseks Metsa vkt 16 Päides; üksiklamu püstitamiseks Silmaallika kinnistul Kariväraval.
- Anda kasutusluba teravilja vastuvõtu ja -sorteerimisele asukohaga Jahvataja kinnistul Tõrmas.
- Väljastada projekteerimistingimused optilise side trasside rajamiseks Roodeväljal Vahtra allee 6, Vahtra allee L1, 17164 Arkna-Rakvere tee, Vahtra allee 2, Näpi-Roodevälja tee, Vahtra allee 13, Suurevälja, Roo tänav, Terminali tee, Paekarjääri, Rakvere lihakombinaat, Vahtra allee J1; Papiaru Mäeotsa, Kivimäe, Ümbersõidutee, Teistre, Papiaru tee, Nurga, Arkna tee 27; Tõrremäel Nortsu tee; Arknal Jõekalda tee T2, Jõekalda tee, Jõekalda tee 14, Jõekalda tee T1; Aluveres Emiste, 1 Tallinn-Narva tee; Raudteetranspordi, Tööstuspargi; Näpil Oru tänav, Voore tänav.
- Kehtestada Karivärava külas Laanemõisa teel alates 740 meetrit kuni 1350 meetrini liikluspiirang õueala ning paigaldada vastavalt kehtivale standardile vastavad liiklusmärgid.
- Mitte maksta välja MTÜ Caaro SK projekti „Maadlus võistlustel osalemine 09.2020–06.2021 pluss maadlusvarustus“ kasutamata toetuse osa summas 2316.75.
- Eraldada MTÜle Suusaklubi Telemark projektipõhist toetust taotlusele „Treeninglaager Balticcup/Eesti meistrivõistlused, SOOME/PYHÄ“ summas 540.80 eurot ning taotlusele „Treeninglaager ROOTSI/TÄRNÄBY“ summas 961.20 eurot Rakvere valla nelja lapse transpordi ja laevapiletite eest tasumiseks.
- Seada tasuta tähtajatu isiklik kasutusõigus Telia Eesti AS kasuks valla omandis olevatele Oru ja Voore tänavate katastriüksustele siderajatiste ehitamiseks, kasutamiseks, korrashoiuks, ümberehitamiseks ja lammutamiseks vastavalt koormatava ala asendiplaanidele.
- Hankes „Rakvere valla elektripaigaldiste käidukorraldus ja hooldus 2022–2025“ mitte kvalifitseerida pakkujat Meta Invest OÜ ja pakkumus tagasi lükata. Kvalifitseerida pakkuja VIRU VARAHALDUS OÜ ja tunnistada tema pakkumus vastavaks ja edukaks, kui kõige madalama kogumaksumusega ning sõlmida leping 36 kuuks teenuse osutamiseks.
- Tunnustada valla tänukirjaga Sõmeru lasteaed Pääsusilm direktorit Evi Metsmaakerit kauaaegse ja südamega tehtud töö eest, vallavalitsuse majandusspetsialist Rainis Tõnnisoni kauaaegse ja kohusetundliku töö.

Tantsuõhtu „Kevad siidames“

19. märts kell 18
Sõmeru keskusehoones

Tantsuks mängib
ansambel

C-duur

Meelelahutust pakub
improkomöödiateater
RUUTU 10

Avatud kohvinurk
Pilet 10 eurot

Laudade broneerimine
5330 0288 Reelika või
5336 4604 Siiri

HIEA
RAHVAMUUSIK
VÕI
ISETEGEVUSLANE!

Kui Sa soovid koos teiste tegijatega lustida
Rakvere vallas Sõmerul 28. mail Maaelufestivalil,
siis võta meiega ühendust tel 5336 4604 Siiri
või kirjuta siiri.saarmets@rakverevald.ee.

Maaelufestival on kogupereüritus Rakvere vallas
Sõmerul, kus toimub terve päeva vältel palju tegevusi
nii suurtele, kui väikestele. Päeva alustab läbi Sõmeru
kulgev paraad toimub lammaste pügamine ja näha
saab palju teisi kariloomi. Ümber keskusehoone on
laat, kus müüakse ainult kodumaist käsitööd ja talu-
toitu.

Terve päeva toimub mitmel erineval laval kultuuri-
programm, kuhu ootame esinejaid, nii omasid kui
külalisi.

HEA RAKVERE VALLA KULTUURISÕBER,
KUI SA SOOVIKSID VALLA KULTUURI-
ELUS NÕU JA TÕUGA KAASA LÜÜA, SIIS
ANNA ENDAST MÄRKU HELISTADES
TEL 5336 4604 VÕI KIRJUTA
SIIRI.SAARMETS@RAKVEREVALD.EE.

Kuni 29. aprillini saab Sõmeru keskusehoones
vaadata Sirje Liiskmaa maalide näitust

Värvide maailmas Minu lugu

Olen tüdruk linnalähedalt maalt. Sündinud Tallinnas ajal kui Pirita-Kusele ehitati esimesi maju, Lasnamäel
karjatati lehma ja teeservas kasvasid muulukad.

Viimased 30 aastat elan Eismas. Keset kive ja rohelist. Arvan, et olen olnud õnnelik inimene, ikka on
õnnestunud siduda ühel või teisel viisil töö ja minu hobi.

Tööd Virumaal alustasin Vihula mõisas. Pikka aega hoidsin silma peal Kunda linna heakorral ja linnaruumil,
rakendasin oma floristikuseid meeleolu loomiseks linna suurematel üritustel. Täna olen vabakutseline...

Joonistamist- maalimist koolis õppinud ei ole. Esimesed katsetused valmisid kuus aastat tagasi Rakvere
Loovuskeskuse maaliringi ülitoredas kollektiivis.

Maalimisest on saanud minu suur hobi. See värvide pillerkaar on mind alati köitnud. On täitunud ka minu
suur unistus – rajada Lahemaa servale maalilisse Eisma rannakülakesse oma keraamika ja kunstikoda. Juba
paar aastat korraldan soovijatele keraamikakursuseid. Võtke julgelt ühendust ja lepime aja kokku. Koht sobib
suurepäraselt ka väiksemate ürituste korraldamiseks.

Täna soovin kõigi teiega jagada seda põnevat värvimaailma – siin siis mõned maalid...

Kui on soov midagi osta (maale, käsitöökeraamikat) või muidu mõtteid jagada või osaleda keraamika
töötas, võib võtta ühendust telefonil 521 9319 või saata mail aadressil sirjeliiskmaa@gmail.com.

Ma kiitunalt põletades mõtlen sulle,
su elu jätkub mälestuste ilmas.
Ma näen, kuidas läbi ajatuse mulle
head soovivad su kauged tähesilmad.

Mälestame

ALMA NIIT	19.06.1937–26.01.2022 Lasila
JAAN RÄÄSTAS	14.01.1951– 26.01.2022 Sämi
VAIKE HEILE	24.04.1936–09.02.2022 Päide
TOOMAS PEENEMA	31.08.1939–11.02.2022 Sõmeru
REIN SARANDI	23.05.1941–15.02.2022 Koovälja
JELISAVETA TIMMER	20.02.1937–16.02.2022 Sõmeru
IGOR KONOVALOV	16.02.1968–16.02.2022 Levala
ILMAR TIIMUS	01.01.1946–18.02.2022 Sõmeru
RUDOLF KLIMSON	12.06.1953–19.02.2022 Uhtna

13. aprillil kell 18 Sõmeru keskusehoones
töötuba „Patuvabad magustoidud“.

Koolituse käigus valmivad viis erinevat patuvaba magustoit.
Koolituse hind 30 eurot / osaleja sisaldab: õppematerjale,
juhendamist, toorainet, töövahendeid ja pakendit toodete koju
viimiseks.

Töötuba juhendab Helena Mägi.
Info ja registreerimine tel. 5336 4604 Siiri või 5330 0288 Reelika.

Igas päevas on üksjagu õigust,
Eks ka -valesid on igas päevas –
igast päevateest labitiid loigust
mälu märkmikku tähised jäävad.

Õnnitleme märtsikuu juubilare
ja sünnipäevalisi

97. sünnipäeval

HILJA HÄRM Lasila

91. sünnipäeval

ERNA ALLIKVEE Ubja

90. sünnipäeval

ANITA LEPPIK Aresi

89. sünnipäeval

AINO TOOM Varudi-Vanaküla

86. sünnipäeval

ANTS KANGUR Karunga

ÜLO SOPPE Arkna

LIIDIA REINMANN Veltsi

VALDO ILVES Sõmeru

MELAINE TIILEN Uhtna

84. sünnipäeval

VELLO KÄBIN Näpi

MARET SUVISTE Uhtna

MALLE VAHESALU Uhtna

JUHAN PIKKOJA Uhtna

83. sünnipäeval

MAIMU KÄIVÄRÄINEN Veltsi

ELMA-AMALIE JUHANSON Sõmeru

MARIA VALGE Näpi

LINDA OLDE Sõmeru

82. sünnipäeval

MALLE-MARTA PAHKPUU Sõmeru

81. sünnipäeval

ADO KÜTT Uhtna

AINO IVANOVA Roodevälja

VALDO EINMANN Ussimäe

MADIS MÄE Sõmeru

MILVI VÖSU Näpi

AIME ZALITE Sõmeru

80. sünnipäeval

LJUDMILLA RENTER Uhtna

ANTS KRAUS Raskla

75. sünnipäeval

ANDRES JOOST Taaravainu

ÕIE TOMPS Kohala-Eesküla

NURIA MANSUROVA Ubja

AGU ADAMSON Lasila

JÜRI REBANE Sõmeru

70. sünnipäeval

VELLO SENKA Näpi

AILI LAANE Roodevälja

VIKTOR GORBUNOV Lasila

JEKATERINA REMEK Paatna

LUULE VEEBEL Tõrma

MARGE POOM Tõrma

RENNA SARAP Näpi

IMBI RAKSO Sõmeru

NATALIA GRINTŠUK Ubja

Laasuke rahu ja piisavalt õnne,
rohkesti päikest täna ja homme.
Lugevat tervist ja pilvitat ilma,
täna ja homme ja ilmast-ilma!

Palju õnne, uued vallakodanikud!

GLAID KÕRE Veltsi küla
ANNI PIHLAPSOO Uhtna